

תשורה

– מכתבים והגהות –

משמחת הנישואין של

מנחם מענדל וגאלדא ליבא שיחיו

פוטאש

ה"י סיון ה'תשפ"ג

שנת הקהל

Produced by:
www.Mafteiach.app

פתח דבר

לזכרון טוב, ליום כלולות צאצאינו החתן הרה"ת **מנחם מענדל** שי' עם ב"ג הכלה המהוללה מ' **גאלדא ליבא** תחיל',

ועל יסוד הנהגת אדמו"ר הריי"צ, בעת חתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית נ"ע, ביום הבהיר י"ד כסלו תרפ"ט –

הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו, הכוללת:

א. שער ההגהות (א) עלי ההגהה דמאמר ד"ה "רני ושמי", שנאמר בהתוועדות ש"פ בהעלותך, ט"ז סיון ה'תשכ"ז, והוגהה לקראת ט"ו סיון ה'תש"נ, (ב) ג' עמודים מעלי ההגהה דהדרן על מסכת אבות, משיחות יו"ד שבט והתוועדויות שלאח"ז תשל"ט (כקביעות שנה זו). (ההדרן נערכה והוגהה בפעם ראשונה באידיש, ונדפס בלקו"ש חי"ז ע' 387. השיחה נערכה שוב והוגה בלה"ק, ונדפס בקובץ "ירחי כלה" א – קרית גן ישראל, תשמ"א. ההדרן נדפס בלקו"ש כרך מ (ח"א ע' 71). (ג) קטעים מעלי ההגהה דשיחת ש"פ בהרב בחוקותי, מבה"ח סיון ה'תנש"א, (ד) קטעים מעלי ההגהה דשיחת ש"פ נשא ה'תשנ"א, התוועדויות א' וב'. (ה) ג' מענות על שאלת המניחים על שיחות שונות.

יצויין שצילמי הכתי"ק מתפרסמים כאן בפעם ראשונה.

ב. שער המכתבים לסב רבו של החתן ע"ה, ויבלחט"א לסב החתן שי'.

תודתינו נתונה למערכת "**מפתח**" על עזרתם המרובה בהכנת תשורה זו לדפוס.

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע... קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממש!

בשמחה ובברכה
מוקריהם ומכבדיהם

משפחת גופין

מידטאון מיאמי, פלארידא

משפחת פוטאש

לונדון, אנגליה

חיי סיון, ה'תשפ"ג – שנת הקהל

מיאמי, פלורידא

שער ההגהות

קטעים מעלי ההגהה דמאמר ד"ה רני ושמחי, ש"פ בהעלותך, ט"ז סיון ה'תשכ"ז

ס"א

רני ושמחי בת ציון גוי¹, ומדייק אדמו"ר הזקן בתוי"א (דרושי חנוכה) ד"ה זה², דלכאורה חי צריך להתחיל ההפטורה דשבת חנוכה בפסוק³ ויאמר אלי גוי ראיתי והנה מנורת זחב גוי, ולמה מתחילין ברני ושמחי בת ציון. ומבאר שם⁴, שהשייכות דרני ושמחי בת ציון לחנוכה הוא, כי בת ציון קאי על כנסת ישראל בזמן הגלות, דבזמן הבית נקראת כנסי"י בשם ציון ובזמן הגלות נקראת בת ציון, כמבואר

.. שהשייכות דרני ושמחי בת ציון לחנוכה היא ..

וצריך להבין, דדיוק הני"ל (שהתחלת ההפטורה היא רני ושמחי בת ציון ולא ראיתי והנה מנורת זהב) הוא גם בהפטורה דשבת פרשת בהעלותך, שבסמיכות לזמן מתן תורתנו, דמתן תורה הוי"ע חירות וצאצא⁵, ואעפ"כ גם התחלת ההפטורה דש"פ בהעלותך היא רני ושמחי בת ציון.

.. דמתן תורה הוי"ע חירות⁵ וגאולה⁵, ואעפ"כ ..

ס"ב

ב) והנה בתוי"א שם בד"ה רני ושמחי הראשון⁶ מקשר את הפסוק רני ושמחי בת ציון עם מאמר המדרש⁷ ועי"פ⁸ צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו, משל למלך כו' לא זו מחבבה⁹ עד שקראה בתי כו' לא זו מחבבה עד שקראה אחותי כו' לא זו מחבבה עד שקראה אמי. ומבאר

והנה בתוי"א שם בד"ה רני ושמחי הראשון מקשר את הפסוק ..

נפש. דבקיום המצוות האדם המקיים את המצוה הוא בחי מקבל (בת), שהוא מקבל את האגף שנמשך עי"י קיום המצוה. ועי"י עסק התורה נעשים ישראל אחים ורעים להקבי"ה (אחותי). ועי"י העבודה דמסיני נקי

.. שהוא מקבל את האגף ההמשכה שנמשך עי"י ..

ס"ג

והמשכה שע"י מעשה המצוות, שעשיית המצוה היא עשי גשמית שאינה בערך כלל¹⁹, היא כמו אתעדל"ע שמצד עצמה. ולכן ההמשכה היא מעצמות או"י²⁰. וזהו רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוכך, שבהנני בא שני ענינים. הנני בא מעצמי שלא עי"י אתעדל"ת²¹, ועי"י הנני בא, אני בעצמי כביכול או"י²² ב"ה ממש.

.. שבהנני בא כולל שני ענינים. הנני בא מוכן מעצמי שלא עי"י אתעדל"ת, ועי"י הנני בא, אני בעצמי כביכול או"י²² ב"ה ממש ..

ס"ד

נעשה לנשמע הוא הביטול לבעל הרצון²⁴, מהי המעלה בהביטול דבתי על הביטול דאמי. ויש לומר הביטול בזה, שהביטול דהקדמת נעשה לנשמע, הוא שישראל קיבלו עליהם עול מלכות שמים. ולכן, אף שהביטול דקבלת עול מלכות שמים הוא (לא רק בנוגע לכח המעשה שלו, שיעשה כל מה שיצטווה, אלא גם) בעצם

.. ויש לומר ~~בפיגור~~ בזה, שהביטול דהקדמת נעשה לנשמע, הוא ..

ס"ה

שבמתן תורה עשה הקב"ה אותם לעבדים, אמיתית הביטול. ויש לומר, דזה שמבואר בכ"מ³⁰ דבת הוא בחינת מקבל, שאין לו משל עצמו כלום והוא רק מקבל מה שנותנים לו מלמעלה, הכוונה בזה היא, שגם הביטול דקבלת עול הוא לא משל עצמו ~~הוא~~ שבמתן תורה בחר הקב"ה בישראל להיות לו לעבדים.

.. דזה שמבואר בכ"מ דבת הוא בחינת מקבל, שאין לו משל עצמו דלית לי מגרמי כלום ..

.. הוא לא משל עצמו ~~הוא~~ אלא שבמתן תורה בחר הקב"ה בישראל להיות לו לעבדים ..

העלמות והסתרים אלה הוא לפי שהביטול דקבלת עול שלהם הוא (לא מצד המציאות שלהם אלא) מצד האלקות, מפני שהקב"ה בחר בהם להיות לו לעבדים, ולגבי האלקות אין ~~שום~~ הגבלות³².

.. מפני שהקב"ה בחר בהם להיות לו לעבדים, ולגבי האלקות אין שום הגבלות ..

ס"ו

ועיי' ההתקשרות להצדיקים ולהנשיאים שבכל דור, ומה שנוגע לנו במיוחד הוא ההתקשרות לכייק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יתבטלו כל העלמות וההסתרים, כולל גם ביטול (ההעלם ד) הגלות³⁷, וכייק מו"ח אדמו"ר יוליכנו קוממיות לארצנו, בנאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

.. יתבטלו כל העלמות וההסתרים, כולל גם ביטול (ההעלם ד) הגלות ..

הערות

(13) ראה גם שהי"מ תרכ"ט ע' קפד ואילך, שהביטול דנעשה הוי"ע למסור נפשו באחד. ולהעיר גם מלקו"ת אמור לה, סעי'א ואילך, דשתי העטרות שנתן בראשן של ישראל הוא עיי' המצוות והתורה (בתי ואחות), והעטרה שנטל לעצמו, היא העטרה שעטרה לו אמן, עיי' מס"נ באחד.

(*) כמובן מזה שנרשם בין המאמר דש"פ נשא להמאמר דפי' שלח. דבכתי"א (הובא ברשימת מאמרי דא"י דאדמו"ר מהר"ש ע"י 3 בשו"ת) רשום על ד"ה זה "שבת חנוכה תרכ"ז". ולכאורה הכוונה שנאמר בשבת חנוכה, אבל נסדר לפי בהעלותך.

(13) .. והעטרה שנטל לעצמו, היא העטרה שעטרה לו אמן, עיי' מס"נ באחד.

(*) .. ולכאורה הכוונה שנאמר בשבת חנוכה, אבל שהרי נסדר לפי בהעלותך.

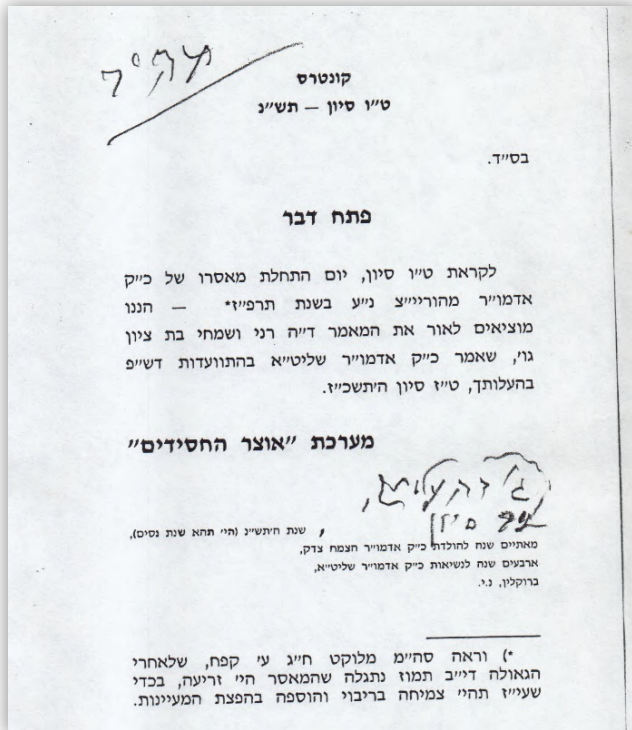
24) בכ"מ ד"ה בחודש השלישי היתשכ"ט (נדפס בקונטרס ר"ח סיון תשי"ג סי"ז. וראה לקו"ת במדבר יד, א. ועוד) שנשמע הוא ביטול להרצון ונעשה הוא ביטול לבעל הרצון. ובד"ה בששה"ק היתשי"ט סי"ב (סה"מ היתשי"ט ע" 148), שגם הקבי"ע דנעשה הוא בכלל ביטול להרצון, והביטול לבעל הרצון הוא הקדמת נעשה לנשמע.

(* בסה"מ שם: וכמו שפרשי"י ע"פ בהעלותך. וכפה"י הוא ט"ס- וצ"ל: וכמו במד"ר פ' בהעלתך.

היא בנין הביטול.

(*) בסה"מ שם: וכמו שפרשי"י ע"פ בהעלותך. וכפה"י הוא ט"ס, וצ"ל: וכמו במד"ר פ' בהעלתך.

24) . . והביטול לבעל הרצון הוא בהקדמת נעשה לנשמע.

(א) בצד הגליון, כתב:

מהיר

(ב) בתאריך הפתח-דבר, כתב:

ג' בהעלותך, יב סיון, שנת ה'תשי"ג (ה' תחא שנת נסים)

יו"ד. ויש לומר, שגם במתן שכרן של מצוות (גופא) יש ב' הגדרות ד"נותן" ו"מקבל": [כ"ק אדמו"ר כתב מחדש את הציון להע"ן 70

[כ"ק אדמו"ר סימן לצרף קטע זו להקודמת]

דהנה בשכר המצוות מציינו ב' עניינים – השכר על קיום המצוה (גם כשקיומה הוא בלא טורח צער), והשכר על הטורח והצער. וב' עניינים אלו הם בהתאם לב' גדרים הנ"ל: מצד "גדר הנותן", העיקר - שאמרתי ונעשה רצוני – בקיום המצוות הנותן (ובמילא, גם (ובמתן שכר), הוא קיום ציווי (הקב"ה)), ומצד "גדר המקבל" – נוגע בעיקר הטורח והצער של האדם (ושכרו), וכבמשנה סוף מכות להעתיק עד) שכר (סתם) גזל (ע"ד -) כל הדורות. *

* ועוד ועיקר: ישנו שכר המצוות בפשטות, כמו שהוא ומצ"ע: שובע ושלוש והצלחת ורבות [כסף] וזהב וכו' (בלשון הרמב"ם 70) סוף מתן שכרן של מצוות – נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות [המצוה] (ויש') כדי שזככה לחיי העוה"ב כו'

י"א. והנה ב' גדרים הנ"ל שבמצוות – "גדר הנותן" ו"גדר המקבל" – מתבטאים גם דוגמתם בהחילוק שבין העניינים דברים שמחוייבים בהם – ע"פ הדין, להעניינים ואלה של "מילי דחסידותא" ולפנים משורת הדין, שאי אפשר לחייבו בהם ולהכריחו, הם כעין רשות:

בהעניינים הדברים שמחוייבים בהם – מודגש יותר "גדר הנותן" -, ולכן הם ב"בעלותו" של הקב"ה ולא נמסרו לבעלות רשות האדם, כ"א מחובה; ; ובהעניינים דברים דלפנים משורת הדין – מודגש יותר "גדר המקבל", ולכן ניתנו ונמסרו ל"בעלותו" של האדם – "רשות".

ויש לומר דזה גופא הוא הטעם על מה שלא נצטיינו (באופן דחיוב גמור) על העניינים דברים דלפנים משורת הדין – אף שגם הם רצונו של הקב"ה – כי המכוון בעניינים דברים אלו הוא שהאדם יעשה אותם מעצמו ברצונו ובחירתו – גדר ובעלות המקבל.

ועפ"י יש להוסיף עוד טעם על זה שהתחלת מס' אבות (מילי דחסידותא) הוא "משה קבל תורה מסיני" (ולא "הקב"ה נתן תורה למשה מסיני" וכיו"ב) כי הענין של "מילי דחסידותא" (והמעלה שבו) הוא מה שהאדם עושה אותם מדעתו ורצונו, ולכן ההקדמה לכל העניינים דברים דמילי דחסידותא היא (לא בענין דתנינת התורה, כי אם) בענין דקבלת התורה, מה זה שישאל קבלו את התורה מדעתם ורצונם, באמירתם "נעשה ונשמע".

יב. והנה ב"מילי דחסידותא" גופא, ענין הנ"ל (עשיית האדם מעצמו, ברצונו ובבחירתו) הוא בעיקר כשהאדם מקבל על עצמו צער נוסף בתומ"צ, צער מה שאין בו חיוב כלל, גם לא חיוב דלפנים משורת הדין, - בדוגמת קבלת המצוות (- צער) דגר.

ועפ"י יובן מה שהמשנה (בסיום וחותר מס' אבות) מעוררת זרזת את האדם לקבל ע"ע גם צער בתומ"צ ע"י ההודעה מפני ש"לפום צערא אגרא" (שכר האדם), ולא ע"י ההודעה מפני שיש נח"ר

* (70) ה' תשובה רפ"ט, עיי"ש (ובהקדמה לפ' חלק ד"ה . .).

* צע"ק כי עפ"ש"נ שם רפ"י: אל יאמר כו' כדי שאזכה לחיי הע[וה"ב] אלא עושה האמת מפני שהוא אמת הרי הזכי לעשי' כזו.

כביכול להקב"ה מקבלת הצעה, ע"י"ז (אף שכבר שבתחלת המס' כבר באה ההוראה "הו כעבדים כו' שלא ע"מ לקבל פרסי"): -

הלשון "צערא" סתם מורה היינו (כנ"ל ס"ה) על צער בזה שאין ?? קשור כלל עם בו שום חיוב כלל, גם לא חיוב דלפנים משורת הדין. ולא עוד, אלא שקבלתו ע"ע צער זה עלולה שתביא לנגד "הפסד" חסד (כנ"ל סעיף ו'). וא"כ יכול האדם לחשוב **הרי אפשר (וקס"ד עכ"פ) שהקב"ה (שהבעה"ב) לא יהא ניחא לי (חסד) מקבלת צער זה – משא"כ לכך, בכדי לבאר את הנחש"ר של (הקב"ה) בקבלת צער זה, אומרת המשנה "לפום צערא אגרא".**

ועוד י"ל (ובהקדמה):

ענין בשכר בכלל הוא מצד "גדר המקבלי" (כנ"ל ס"ט). ומה וכו' שהשכר הוא (לא לפי התועלת והריוח דה"נותן" (הקב"ה), כי אם) לפום הטורח והצער של המקבל (האדם) "לפום צערא" – מודגש עוד יותר הענין ד"גדר המקבלי" (כנ"ל סעיף י?)

דענין זה [כ"ק אדמו"ר שינה סדר התיבות] ("גדר המקבלי" בהדגשה) **שולל הקס"ד הנ"ל ואדרבה מכריח הוא הטעם והביאור על מה שיש נח"ר להקב"ה ביתר שאת מקבלת צער זה דהגם שאין על זה שום ציווי מה"נותן" (ולא עוד, אלא שזה יכול לגרום גם "הפסד"), מ"מ, מצד הענין ד"גדר המקבלי" שבמצוות, יש נחש"ר (להקב"ה) מה שהאדם מקבל על עצמו צער נוסף בתומ"צ מדעתו ורצונו. כיון שזוהי עשי' יותר גם מלפנים משוה"ד *75**

יג. וע"פ כל הנ"ל יש לבאר השייכות מובן גם הקשור של דסיום מס' אבות עם להתחלתה: התחלת מס' אבות – משה קבל תורה מסיני – מודגשת הענין ד"גדר המקבלי" (כנ"ל סעיף י"א) ?? ; וענין זה – מודגש גם בסיום המס', בכל ג' הענינים שבו: בענין ה"צערא", בענין ה"אגרא", וגם בזה שה"אגרא" הוא "לפיוס צערא".

ונוסף לזה: ה"צערא" שבמשנתנו נאמרה ע"י גר ??? ומודגש זה בשמו, הצערא הוא בעיקר בגר כשנתגייר (כנ"ל); סעיף ה-ו גם בעת [כ"ק אדמו"ר שינה סדר התיבות] "משה קבל תורה מסיני", קבלת התורה – הי' הגיור דמשה וכל ישראל, וקבלתו ע"ע הצערא באמירת נעשה ונשמע.

יד. ע"פ כל הנ"ל תיבון גם הקשור שייכות של המאמר "בן הא הא אומר לפום צערא אגרא" להמאמר שלפניו "בן בג בג אומר הפך בה והפך בה כו"י" [עוד שלפ- ובפרט שע"פ כמה גירסאות נוסחאות – ב' מאמרים אלו הם במשנה אחת]:

*75) להעיר מענין מהדרין ומהדרין מן המהדרין (שבת).

והטעם שבעל המאמר "הפך בה כו" נקרא כאן בשם הכינוי "בן בג בג" שמורה על זה שה"י גר ולא בשמו הפרטי – הוא (כנ"ל בנוגע לבן הא הא) מפני ששייכותו של בן-בג-בג שהמאמר "הפך בה כו" הוא (בעיקר) מצד היותו גר.

והביאור בזה:

עסק התורה בב"נ שהוא בשבע מצוות דידהו – עם היותו מעלה גדולה, ועד שאפילו שנכרי שעסק בתורה הרי הוא ככהן גדול – אעפ"כ עסק התורה שלהם אינו מטרה ענין לעצמו, ורק אמצעי כ"א בכדי לדעת את המעשה אשר יעשה, מצוות דידי; וברגע כשמתגיייר נתחייב בלימוד התורה בתור מצוה וזתכלית לעצמה ועד שת"ת כנגד כולם (דמצוות) – אז נעשה לימוד התורה שלו משתנה מן הקצה אל הקצה, שינוי עיקרי – ונתחדש העולף – הפך בה והפך בה דכולא בה".

ודוקא בגר – חידוש הוא ושינוי.

וזוהו מה ששייכותו של שכן בג בג (גר) חידוש ואומר להמאמר "הפך בה כו", היינו מה שהביא אותו לומר מאמר זה הוא מצד זה שה"י גר – עד עילוי זה שמעלה זו בתורה (הפך בה כו" – נרגש [כ"ק אדמו"ר שינה סדר התיבות] במיוחד באופן בגר.

ועפ"י מובן הקישור דובי מאמרים אלו – "בן בג בג אומר הפך בה כו" ו"בן הא הא אומר לפום צערא אגרא" – שייכים זל"ז כי תוכנם של ב"המאמרים שייכים במיוחד לגר.

ומדויק גם הסדר דב' המאמרים – בתחילה המאמר "הפך בה כו" שמדבר בלימוד התורה (תלמוד), ולאח"ז המאמר "לפום צערא אגרא" שמדבר בענין צער ההתורה בנוגע למעשה המצוות (מעשה) – כי "תלמוד מביא לידי מעשה".

טו. והנה כל הענינים שבתורה – כולל גם השמות של בעלי המאמר – הם בתכלית הדיוק. ומזה מובן שהשייכות דב"המאמרין הנ"ל ("הפך בה כו" ו"לפום צערא אגרא") לבן בג בג ולבן הא הא, היא לא רק לנקודה הפשוטת בצד השווה שבהם (מה ששניהם היו גרים), אלא כ"א גם לענינם בהפרכי שבכל אחד מהם (המרומז בשמם) – מה-בזה שהם שונים זה מזה.

[הוכחה נוספת מכריחה בלזה לפי ע"פ הדיעה אהא ש"בן בג בג" ו"בן הא הא" הוא איש אחד שה"י נקרא בב' שמות אלו ומכיון שבמאמר "הפך בה כו" נקרא בשם "בן בג בג" ובהמאמר הסמוך אליו "לפום צערא אגרא" אינו אומר (כבכל המשניות דוגמתם שבמס' זו) "הוא ה' אומר", כ"א משנה שמו נקרא בשם "בן הא הא" – הד"מוכרח לדרוש בשמי' – שהחילוק שבין בתוכן ב' שמות אלו הוא בהתאם לתוכן להחילוק שבין ב' מאמרים הנ"ל].

והביאור בזה:

בהשפנם של "בן הא הא" (בעל המאמר "לפום צערא אגרא") ניכא יותר שה"י גר מאשר בהשפנם של "בן בג בג" (בעל המאמר "הפך בה כו"). ובלשון הרשבי"ם בשם הר"י בן הרא"ש . .

קטעים מעלי ההגהה דשיחת ש"פ בהר"ב חוקותי, מבה"ח סיון ה'תנש"א

ס"א

ולכן, כש"באו מדבר סיני" (בר"ח סיון) – המקום הראוי למתן-תורה – התחיל הענין דמתן-תורה ("מיד אחר ר"חי התחיל משה להתעסק עמהם בענין קבלת התורה"¹), ובלשון המדרשי "אמר הקב"ה .. הרי השעה שאתן להם את תורתי".

.. ובלשון המדרש "אמר הקב"ה .. הרי השעה שאתן להם את תורתי" ..

ס"ג

ובהקדמה – שקריאת פרשת במדבר קודם עצרת היא (לא רק מצד השייכות ד"מדבר סיני" למתן-תורה (כנ"ל ס"א), אלא) גם (ובעיקר) מפני ש"עזרא תיקן להם לישראל שיהיו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת"², וזה שמוסיפין וקורין גם במדבר סיני קודם עצרת הוא "כדי שלא להסמיך הקללות שבכחוקותי לעצרת"³, היינו, שהפרשה ה"עיקרית" שקורין קודם עצרת (מתקנת עזרא) היא פרשת בחוקותי, ובכמה שנים בהר"ב חוקותי.

.. היינו, שהפרשה ה"עיקרית" שקורין בעיקר קודם עצרת (מתקנת עזרא) היא ..

ס"ד

והענין בזה – שע"י ה"עשרה מאמרות" שבמתן-תורה (עשרת הדברות) מגלים ה"עשרה מאמרות" שבמעשה בראשית, היינו, שהעולם (מעשה בראשית) אינו מציאות בפ"ע שמעלים (ועד שמסתיר) על אלקות⁴, שהרי כל מציאותו אינה אלא ה"עשרה מאמרות" שעל ידם היתה בריאת העולם מאין ואפס ממש בששת ימי בראשית, ו"מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית"⁵, כי, "אילו היו מסתלקות .. כרגע ח"ו האותיות מעשרה מאמרות .. היתה (הבריאה כולה) חוזרת לאין ואפס ממש כמו לפני ששת ימי בראשית ממש"⁶.

.. ו"מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית" ..

ס"ח

שלמעלה מה(התחלקות ד)עולם" (מאמר אחד), שיאיר ("וספרתם" מלשון קהירות, אור וגילוי) בפרטי הִתְחַלְקוּת המדות (שבע שבתות, ז' פעמים ז') שבאדם ובעולם (עשרה מאמרות), עד שיתגלה "תספרו" גם מלשון גילוי) ויחדור בהם הגילוי דיום החמישים, שער הנו"ן שלמעלה ממ"ט השערים ששייכים לעולם, ובשער הנו"ן עצמו – לא רק הדרגא התחוננה יש לה ערך ושייכות למ"ט השערים (שלכן נכללת עמהם, "חמישים יום"), אלא גם הדרגא העליונה שלמעלה לגמרי ממ"ט השערים" (מאמר אחד), שנמשכת ומתגלה ביום החמישים⁶⁷.

ס"ח
ז'
ז'

ויש להוסיף, שבקביעות שנה זו, שהתחלת הספירה היא במוצאי שבת (ממחרת השבת גם כפשוטו) וסיומה ביום השבת, שבועות שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת, תמימות כימי בראשית (תמימות שבתמימות)⁶⁸ – מודגש יותר שהגילוי ד"בכבודו ובעצמו" חודר בגדרי העולם, שבתות תמימות כימי בראשית.

. . שיאיר ("וספרתם" מלשון ספיר ובזהירות, אור וגילוי) בפרטי התחלקות המדות . .

. . שבועות שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת שבשבת, תמימות כימי בראשית . .

ס"א

"מדבר", מלשון דיבור בתוספת מ"ם, מורה על האדם המדבר⁶⁹ (מקור הדיבור), וענינו בתורה – הדגשת מעלת וחיובות (מציאות) האדם בדיבור התורה, עד כדי כך, ש"כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו"⁷⁰, היינו, שהעיקר הוא דיבורו של האדם, והקב"ה קורא ושונה כנגדו (אחריו) – דרגת התורה שבערך להאדם (עשרה מאמרות); ו"מדבר" מלשון "מְדַבֵּר" (מ"ם חרוקה), שהדיבור הוא מאליו, "כלומר, שאין בזה בחי' דיבור בפ"ע (כמו מְדַבֵּר, מ"ם הוא מאליו), רק בחי' שכבר נדבר, דהיינו שהדיבור הוא בבחי' ביטול בדבר ה' המדבר בו"⁷¹, כמו דיבור התפלה שהתחלתה "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך"⁷² (תפלה אריכתא⁷³), ועד"ז בתורה, שהלימוד הוא בתכלית הביטול, בבחינת "תען לשוני אמרתך"⁷⁴, כעונה אחר הקורא⁷⁵ – דרגת התורה שלמעלה מהאדם (מאמר אחד).

ל' ז'
צד"ג

. . (כמו מדבר, מ"ם צד"ג בשבא) . .

. . כמו דיבור התפלה שהתחלתה "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך" (תפלה אריכתא) . .

והיבורם יחד ע"י דרגא שלמעלה משניהם – בחי' מדבר למעליותא⁹⁹, "ארץ גוי' לא ישב אדם שם"¹⁰⁰, למעלה לגמרי מבחי' אדם¹⁰¹, שמצד בחי' זו נעשה החיבור שניהם (שהמאמר אחד יומשך ויחדור בעשרה מאמרות), שגם דרגת התורה שלמעלה מהאדם, בחי' תען לשוני אמרתך, תומשך ותחדור במציאות האדם ע"י לימוד התורה באופן של הבנה והשגה, ועד לחידוש והוספה בתורה, שבזה מודגש יותר הענין ד"כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו", שהאדם מחדש בתורה, והקב"ה חוזר ואומר החידוש שנתחדש ע"י האדם.

. שמצד בחי' זו נעשה החיבור דשניהם. . [כנראה תחלה מחק את האות ה בתחלת תיבת "החיבור", ואח"כ ביטל המחיקה]

סמ"ו

טו. ויה"ר – והוא העיקר – שהחלטה להוסיף באחדותם של ישראל כהכנה לקבלת התורה ("שנאו את המחלוקת ואהבו את השלום") תמהר ותזרו ותפעל תיכף ומיד ביטול הגלות (שסיבתו היפך אהבת ישראל¹³³, ובהבטל הסיבה בטל בדרך ממילא המסובב), ותיכף ומיד הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז יהי שלימות הענין דמתן-תורה, "תורה חדשה מאתי תצא".

ובפשטות – שעוד לפני "זמן מתן תורתנו", ולפני ר"ח סיון, בעמדנו בשבת מברכים חודש סיון, שבת פרשת בהר-בחוקותי, זוכים לקיום היעוד שבהתחלת פרשת בהר: "כי תבואו אל הארץ וגו'", ובהתחלת פרשת בחוקותי: "ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן את פריו"¹³⁴, "עתידה¹³⁵ ארץ ישראל שתוציא גלוסאות וכלי מילת"¹³⁶, ו"אילני סרק עתידים לעשות פירות"¹³⁷.

ובהמשך לזה באים לספר הפקודים – המנין דכל בני וכאו"א מישראל, ע"ד מ"ש¹³⁸ "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", וכולם יחד נעשים מציאות אחת ד"קהל גדול"¹³⁹, ועד למנין העשירי, ביחד עם השירה העשירית והפרה העשירית ("העשירי יהי קודש"¹⁴⁰), ע"י "המלך המשיח מהרה יגלה אכ"ר"¹⁴¹ – שתיכף ומיד ממש רואים שמשיח נמצא כבר בינינו, וכאו"א מראה באצבעו ואומר "הנה זה (המלך המשיח) בא"¹⁴².

ובהמשך לזה באים ל"זמן מתן תורתנו" בתכלית השלימות – בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש, בבית המקדש ובקדש הקדשים (שבו נמצא הארון עם הלוחות¹⁴³, שהם בבחי' "בחוקותי", אותיות החקיקה) – "תורה חדשה מאתי תצא", תורתו של משיח שילמד את כל העם¹⁴⁴, ועד להלימוד מהקב"ה בכבודו ובעצמו ("מאחי" ממש), כמ"ש¹⁴⁵ "לא ילמדו עוד איש את רעהו גוי' כי כולם ידעו אותי", מן "לא"¹⁴⁶ יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך"¹⁴⁷, תיכף ומיד ממש.

- .. ותיכף ומיד ה"ה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו ..
- .. זוכים לקיום היעוד **והסיפור** שבהתחלת פרשת בהר ..
- .. "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת" ..
- .. וכאו"א מראה באצבעו ואומר "הנה זה (המלך המשיח **וכבר**) בא" ..
- .. תורתו של **משיח** שילמד את **כל העם** ..
- .. כמ"ש "לא ילמדו עוד איש את רעהו גוי כי כולם ידעו אותי", כִּי ו"לא יכנף עוד מוריד והיו עיניך רואות את מורידך", תיכף ומיד ממש.

הערות

11 רמב"ם הל' תפלה פי"ג הל' (ההמנהג הפשוט). טושי"ע אר"ח סתכ"ח ס"ד.
 12 ובפרט שבכ"ק נאמר "סיני" (י"משה קבל תורה מסיני), או "הר סיני", כבהתחלת פרשתנו (בהר); "יודבר גוי בהר סיני", מבלי להזכיר "מדבר סיני".
 13 וגם לפני "תחלת בניית נפש זו הקדושה היא .. במצות מילה" * (ש"ע אדה"ז אר"ח מהר"ב) סו"ד). — כיון שגם אז היה חלק מ'קהלת יעקב".

(* דוגמתו בבת — בקריאת השם (כמו אצל בן בעת המילה) שעל ידו נמשך ומתגלה חיות הנשמה בהגוף (ראה לקו"ש פרשתנו מא. ג. ובכ"מ). — ולכן **על להקדים** קריאת השם בקרה"ת הסמוכה להלידה, גם בימי החול, ולא להתמין לקרה"ת דיום הש"ק.
 14 כמו בן יחיד (כתורת הבעש"ט (כש"ט הוטפות סקלי"ג) אודות גודל החביבות דכאו"א מישראל אצל הקב"ה כמו בן יחיד כו') — אע"פ שיחד עמו ישנם **על** ששים ריבוא מישראל, שכל א' מהם הוא בן יחיד.

13

- 12) ובפרט שבכ"מה **מקומות** נאמר "סיני" ..
- שוה"ג להערה 13) .. ולכן **יש נכון להקדים** קריאת השם בקרה"ת הסמוכה להלידה ..
- 14) .. אע"פ שיחד עמו ישנם **על** ששים ריבוא מישראל ..

17) וראה רמב"ם הל' ת"ת רפ"ג (ולאדה"ז רפ"ד): "כתר תורה הרי הוא מונח ועומד ומוכן לכל ישראל, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, כל מי שירצה יבוא ויטול", כלומר, כיון שהתורה היא ירושה לכאו"א מישראל, לכן יכול לבוא וליטלה, ללמודה כו', עד שיהי מוכתר בכתר תורה.
 18) ובפרט ש"מקום הפקר" הוא (לא רק לבני, אלא) "לכל באי העולם".
 19) להעיר ש"הרוחב" דה"ר נלמד מ"רוחב הדרך במחנה ליום שבמדבר" (ש"ע אדה"ז אר"ח טש"מ"ה ס"א).

- 17) .. עד שיהי מוכתר **בכתר** תורה ..
- 19) להעיר ש(הרוחב ד)רה"ר נלמד ..

25) ראה לקו"ש חכ"ה ע' 382. וש"נ.
 26) תרי"ב ופרש"י עה"פ (נח"ב בלקו"ש ח"ו ע' 276 ואילך).
 27) ובפרט שלא נקבעה קדושה במקום זה, כמ"ש (יתרו יט, יג) "במשוך היובל המה יעלו בהר".

(ע"פ חז"ל)

- 27) .. "במשוך היובל המה **(וגם הצאן)** יעלו בהר" ..

41) ראה רמב"ן ר"פ בראשית: "אין אצלנו בלשון הקודש בהוצאת היש מאין אלא לשון ברא .. הוציא מן האפס הגמור המוחלט יסוד דק מאד אין בו ממש .. מוכן לקבל הצורה .. והוא החומר הראשון כו". – ולהעיר, שהלשון "ברא" נאמר ב"בראשית" – "בראשית נמי מאמר הוא" (ריה לב, א. ושי"ג), והוא הימאמר אחד" (פרדס שער ב פי"ו. לקו"ת פרשתנו מא, ד. ובכ"מ).

42) להעיר, שבריאה היא גם מלשון גילוי (כמו "שמה הבריא", ניב ויצא לחוץ (חולין מג, ב)). דקאי על התגלות הצורה והנבראים (נוסף על התכללות הצורה כבריא החומר מאין ליש) מן הכח אל הפועל (ראה רמב"ן שם).

43) שער היחוד והאמונה פי"א. וראה גם פי"ב: "כל אות היא המשכת חיות וכח מיוחד", "כל אות היא בתמונה מיוחדת פרטית המורה על ציור המשכה והתגלות האור והחיות והכח הנגלה ומשך באות זו", וכל נברא מפרטי הנבראים "נברא .. וחי וקיים מאיה צירוף אותיות מתיבות אלו (דעשרה מאמרות) או חילופיהן והמורותיהן".

41) .. ולהעיר, שהלשון "ברא" נאמר **תיכף** ב"בראשית" ..

42) .. (נוסף על **התכללות** הצורה כבריא החומר מאין ליש) ..

43) שער היחוד והאמונה פי"א. וראה גם **שם** פי"ב: ..

56) ראה תנחומא נשא טז. ועוד. תניא רפ"ו. ובכ"מ.
57) המשך תרס"ו ס"צ ג (ועוד – נסמן בסה"מ מלוקט חי"ב ע' רמא).
58) ודוגמתו בדירת האדם – שבפרטי ההתחלקות דהדירה, ד' כתלים, רצפה וגג, נמשך ומתגלה עצם הדירה (נקודה שלמעלה מהתחלקות) שקשורה עם העצם הדאדם, כל מי שאין לו בית אינו אדם (ראה יבמות סג, א ובתוסי' שם).
59) נוסח הגש"פ.

58) ודוגמתו בדירת האדם – שבפרטי ההתחלקות דהדירה (**ששה קצוות**), ד' כתלים, רצפה וגג ..

67) ויש לומר, שביזמן מתן תורתנו ישנו חיבור ד(מעין) למעלה מהזמן עם זמן – שאין לו יוס קבוע בחודש סיון, שבזמן שהיו מקדשים החודש ע"פ הראי' הי' חל "פעמים חמשה פעמים ששה פעמים שבעה" (ריה ו, ב), ואעפ"כ, נמשך ומתגלה ב"האי יומא דקא גרים" (פסחים סח, ב).

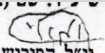
67) .. נמשך ומתגלה ב"האי **יומא** דקא גרים" ..

81) ע"ד מארז"ל (סוטה ה, א) "ת"ח צריך שיהא בו אחד משמונה בשמינית". א"פ (ועיקר) ענין התוקף וההרחבה בקדושה, כמ"ש (דה"ב יז, ב) "ויגבה לבו בדרכי ה'" (וראה לקו"ש חכ"ב ע' 159 ואילך. ושי"ג).

81) .. א"פ (ועיקר) ענין התוקף וההרחבה בקדושה ..

90) א"פ שבפרטיות יותר צ"ל גם בתורה הקדמת ענין הביטול, וגם בתפלה ענין המציאות והתחלקות (שנקודת ההודאה ד"מורה אני" נמשכת בפרטי הענינים דברכות השחר).

90) .. (שנקודת ההודאה ד"מודה אני" נמשכת בפרטי הענינים דברכות השחר).

95) תהלים נא, יז.
 96) ברכות ד, ב. – וי"ל הפירוש ד"חפלה אריכתא", אריכות (גדלות ושלמות) בתפלה שנושעת ע"י הקדמת הביטול ד"אדניי שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך".

96) ברכות ד, ב. – **ואולי** גי"ל הפירוש ..

106) ו"אף שבתורה אין נמצא ס"ר אותיות, היינו, מפני אותיות המשך שהם אותיות אה"י שבכלל הנקודות שאינן בכתב אבל ישנם במחשבה .. אך איזו מהנקודות הם אינו ידוע כ"ר (לקר"ת פרשתנו מא, ב. מג, ד).

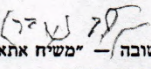
106) .. (לקר"ת פרשתנו מא, ב. מג, ד).

112) ויש לומר, שדרגת התורה שניתנה במדבר (מקום הפקר) ע"י הקב"ה, היא למעלה מדרגת התורה שבאה ע"י שהאדם משיים עצמו כמדבר (הפקר) – "אם משיים אדם עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו תלמודו מתקיים בידו" (תלמודו שיש לו כפר, בחי' ירושה שבתורה), "כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה" (בחי' מכר שבתורה), "כיון שעושה אדם את עצמו כמדבר שהוא מופקר לכל תורה ניתנה לו במתנה" (בחי' מתנה שבתורה) – כי, ג' הבחי' דירושה מכר ומתנה יש להם ערך ושייכות להמקבל (ראה לקר"ש ח"י"ג ע' 115 ואילך. ושי"ט), משא"כ דרגת התורה שניתנת ע"י הקב"ה במדבר, מקום הפקר, היא (מצד עצמה) למעלה לגמרי משייכות להמקבל.

112) .. מדרגת התורה שבאה ע"י שהאדם משיים עצמו כמדבר (הפקר) ..

124) ויש לומר, שענין הגאולה מרומז גם בהמילוי דאות ב' (בי"ת) – ת' ר"ת תחית המתים (שלימות הגאולה), ו"י רומז על עשרת הדברות (ס' רויאל המלאך. הובא בתר"ש בראשית אות ל בהערה), שעל ידם פועלים ענין הגאולה (ת' בעולם (ב).).

124) .. שעל ידם פועלים ענין הגאולה (ת') בעולם (ב'). **ועצ"ע**.

142) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.
 143) וגם שברי לוחות (ב"ב יד, ב), שמורה על עבודת התשובה – "משיח אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא" (ראה זח"ג קנ"ג, ב. לקר"ת דרושי שמע"צ צב, ב. ובכ"מ).

143) וגם שברי לוחות (ב"ב יד, ב), שמורה על עבודת התשובה (**לב נשבר**) ..

קטעים מעלי ההגדה דשיחת ש"פ נשא, י"ב סיון ה'תנש"א - התוועדויות א' וב'

ס"ג

ג. עפ"י צריך להבין תוכן ההתחדשות דמ"ת כשבת שלאחרי זמן מ"ת:

ע"פ האמור לעיל ישנם ב' ענינים בהתחדשות דמ"ת: (א) כללות ההתחדשות דמ"ת שנעשה בזמן מ"ת, (ב) ההתחדשות הפרטית דמ"ת בכל יום שנמשכת מההתחדשות הכללית בזמן מ"ת, ו**הו"ל לא מיד.**

עפ"י וצריך להבין תוכן ההתחדשות דמ"ת בשבת שלאחרי זמן מ"ת: . . .
 . . . (ב) ההתחדשות הפרטית דמ"ת בכל יום שנמשכת מההתחדשות הכללית בזמן מ"ת, **והו"ל לא מיד.**

ובפרקי אבות, כנ"ל ס"א), משמע, שכשבת שלאחרי מ"ת יש חידוש נוסף בכללות הענין דמ"ת **(בהוספה על השלימות בהתחדשות דמ"ת ה"ת שנעשית בשבת שלאחריה)**, שלכן: (א) קורין בו "נשא את ראש" — נשיאת ראש בערך ל(שלימות ה)התחדשות שבזמן מ"ת, (ב) ועד שמתחילים עוה"פ "משה קיבל תורה מסיני" — מ"ת חדש בערך להתחדשות שבזמן מ"ת.

. . . שבשבת שלאחרי מ"ת יש חידוש נוסף בכללות הענין דמ"ת **(בהוספה על השלימות בהתחדשות דמ"ת מ"ת שנעשית בשבת שלאחריה)** . . .

ס"ד

ידוע²⁴ שאף שבמ"ת ניתנו כל עניני התורה כולה, לא רק עשרת הדברות, אלא גם תורה שבכתב כולה, ביחד עם פירושה בתורה שבעל פה כולה, כולל גם כל עניני התורה שנתגלו ונתחדשו במשך כל הדורות עד לדורנו זה, כמארוז"ל²⁵ "אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה מסיני" — ה"ז באופן שבמ"ת ניתנו בעיקר כללי התורה, וממה ועל ידם צריכים לגלות ולהוציא **כל** ריבוי פרטי הענינים שבתורה, ועד שפרט זה שנתגלה ע"י תלמיד ותיק הוא חידוש שלו (תלמיד ותיק עתיד לחדש"), שנקרא על שמו²⁶, ונאמר בשם אומריו²⁷.

. . . וממה ועל ידם צריכים לגלות ולהוציא **כל** ריבוי פרטי הענינים שבתורה . . .

ועוד והוא העיקר – שבמ"ת ניתנו גם עניני התורה שיתגלו לעתיד לבוא, תורתו של משיח שילמד את כל העם²¹ (שהרי מ"ת הו"ע חד-פעמי, ולא יהי עוד הפעם מ"ת²²), אלא שענינים אלה הם בהעלם לגמרי, ועד כדי כך, שהתגלותם לעתיד לבוא היא בכחינת "תורה חדשה" (שאינה יכולה להתגלות ע"י מקבלי התורה, תלמיד ותיק, כי אם ע"י "נותן התורה") מאתי תצא²³, שהיא באין ערוך לגמרי לתורה שמתגלית בזמן הזה ע"י מקבלי התורה, כמארז"ל: "תורה שאדם למד בעוה"ז הבל היא לפני תורתו של משיח".

.. אלא שענינים אלה הם בהעלם לגמרי, ועד כדי כך ..

.. שהיא באין-ערוך לגמרי לתורה שמתגלית בזמן הזה ע"י מקבלי התורה ..
[כנראה תחלה מחק תיבת "לגמרי", ואח"כ ביטל המחיקה]

ס"ה

אמרו חז"ל²⁴ "כל האומר דבר בשם אומרו (אמירה שמדגישה החידוש ד"אומרו") מביא גאולה לעולם", וההסברה כזה, שהחידוש בתורה ש"מחדשים ומגלים תעלומות חכמה שהיו כבושים בגולה עד עתה"²⁵ הו"ע של גאולה (יציאה מהגלות) בתורה עצמה²⁶, וע"י הגאולה בתורה "מביא גאולה (גם) לעולם".

אמנם, גאולה זו היא עדיין בזמן ומצב הגלות, כהגאולה דפורים [שממנה הראי ש"האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם" – שנאמר²⁷ ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי²⁸] ש"אכתי עבדי אחשוורוש אנן"²⁹ (אלא שע"ז מזרזים וממהרים ומביאים תיבת את הגאולה האמיתית והשלימה³⁰), וטעם הדבר – כיון שגם הגאולה בתורה אינה בשלימותה, שהרי גם לאחר שה"תלמיד ותיק" (שבכל הדורות) מגלה ומחדש ענין פרטי בתורה ישנם עוד ריבוי ענינים ש"כבושים בגולה".

.. ש"מחדשים ומגלים תעלומות חכמה שהיו כבושים "בגולה" עד עתה" ..

.. (אלא שע"ז מזרזים וממהרים ומביאים תיבת את הגאולה האמיתית והשלימה) ..

ס"ז

ובהקדמה – שאף שבהתחדשות דנתנית התורה בזמן מ"ת בכל שנה נכלל גם החידוש בתורה, כמו שבמ"ת בפעם הראשונה כלולים כל עניני התורה (הן החידושים שמתגלים ע"י דתלמיד ותיק שבכל הדורות, והן החידוש ד"תורה חדשה מאתי תצא"), יש לומר, שבפרטיות יותר מודגש החידוש בתורה בשבת שלאחרי זמן מ"ת, הן בנוגע לחידושים שיתגלו ע"י מקבלי התורה (תלמיד ותיק) במשך כל השנה, והן (ובעיקר) בנוגע לחידוש ד"תורה חדשה מאתי תצא" שיתגלה ע"י נותן התורה, וכתוצאה מזה גם החידוש בעולם, "השמים החדשים והארץ החדשה", שכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא"י, זמנם בְּכָל השנה כולה.

.. שכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", זמנם בכל השנה כולה ..

ס"ח

וענין זה יהי' בתכלית השלימות לעתיד לבוא – בחנוכת ביהמ"ק השלישי, "מקדש"י אדניי כוננו ידיך"⁷⁴, שאז יתגלה הענין ד"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך"⁷⁵ (כמ"ש בסיום וחותם קריאת עשה"ד בזמן מ"ת) בכל העולם כולו ("בכל המקום" כפשוטו), היינו, שהשלימות דביהמ"ק – ש"שם ניתן רשות לכהנים להזכיר שם המפורש בנשיאת כפים"⁷⁶, כמ"ש בפרשתנו"י "ושמו את שמי", "יברכום בשם המפורש"⁷⁷ – תתגלה ותחדור בכל העולם כולו, כמ"ש"י "ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד", "כשם שאני נכתב כך אני נקרא"⁷⁸, כיון שהעולם כולו יהי' דירה לו ית' (ברוגמת המשכן והמקדש)⁷⁹.

.. שאז יתגלה הענין ד"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך" ..

.. בכל העולם כולו ("בכל המקום" כפשוטו) ..

ס"י

בההמשך והסמיכות דפרשת המנורה לפרשת הנשיאים⁸⁰ מודגשת מעלת שבט לוי על כל י"ב השבטים, כפירוש רש"י "למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה חיך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות", וביחד עם זה, כיון שבאים בהמשך ובסמיכות זל"ז מודגשת גם השייכות שביניהם⁸¹. והתיוון בזה – שמעלת שבט לוי נמשכת וחודרת אצל כל בני"י, כפס"ד הרמב"ם "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש .. כמו שזכה לכהנים ללוים".

.. שמעלת שבט לוי נמשכת וחודרת אצל **ואת כל בני"י**, כפס"ד הרמב"ם ..

הערות

10) כמ"ש רבינו הוקן בסידורו ש"ש נוהגין כך כל שבתות הקיץ. — וכ"ה מנהג חב"ד, כמודגש בהנחג"ב ובוחנו נשיאינו שכ"כ מאמרי דא"ח בשבתות הקיץ מתחילים במאמר המשנה בפרקי אבות שלומדים באותו שבת.

10) .. וכ"ה מנהג חב"ד, כמודגש בהנחג"ב מרבותינו נשיאינו שכ"כ מאמרי דא"ח ..

152) להעיר, ש"ש אומרים שברהמ"ז טעונה כוס אפילו ביחיד* (שו"ע אדה"ז אר"ת ר"ס קפב), ועאכו"כ בשלשה שמומנים יחד, ועאכו"כ בעשרה (ומעשרה ולמעלה אפילו אלף או ריבוא) שמוכרים השם ("נברך אליקינו") בברכת הזימון (שם סקצ"ב סי"ג).

* "אבל מנהג העולם שלא לברך על הכוס כע"ל ביחיד, ונכון מנהג זה ע"ד הקבלה" (ש"ס).
153) ובפרט ע"פ מ"ש בוהר (ח"ב קצ*, רע"א) "אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצוות בכוס דברכה הכל חייבין, ובלבד דינועון למאן מברכין, ודא היא ונהרו אליו כל הגוים" — כמ"ש לפניו (קפט, סע"ב) שהפסוק (ישעי' ב, ב) "והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים" קאי על כוס של ברכה (וראה לקוטי לוי"צ לוח"ב ע' קלו ואילך).

אותיות "קץ" — באחרית הימים.

154) ומעין ודוגמא לזה בומן הזה — סעודה שלישית דשבת (ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ).

155) פסחים ק"ט, ב.

156) תהלים קטז, יג.

157) יומא ע, א.

158) תהלים כג, ה.

159) ובהמשך לזה (לאחרי תפלת ערבית, הברלה וחלוקת כוס של ברכה) — קידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה" (סנהדרין מב, א) בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא; וסעודת מלוה מלכה — "סעודתא דדוד מלכא משיחא" (סידור הארז"ל במקומו. ועוד).

160) אבות פ"א מי"ז — שלומדים בשבת זה.

161) ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ.

162) אגה"ק דהבעש"ט — כש"ט בתחילתו.

שוה"ג להערה 152

(* .. שלא לברך על הכוס כלל ביחיד .. [כנראה תחלה מחק תגיבת "כלל", ואח"כ ביטל המחיקה]

שוה"ג להערה 153

(* **אולי י"ל** אותיות "קצ" — "באחרית הימים".

160) אבות פ"א מי"ז (**בגימט' טוב**) - שלומדים בשבת זה.

מענה על שאלת המניחים,
בקשר עם מש"נ בהתוועדות דאחש"פ ה'תשל"ז

בס"ד.
 במה שנחבאר, שפעמו של ר' יאשי שפט' דוחה שבה הוא מצד עניני
 ה"צבור" שבו - והגם שאיחא בגמ' (יומא נ, א) שזהו מצד שזמנו קבוע, הנה
 גם הענין דזמן קבוע הוא גדר של "צבור", כדמשמע בהקדמה הרמב"ם לסדר קדשים
 - לפי חפסנו: ברמב"ם הל' אא ביאה מקדש פ"ד ה"ט: "כל קרבן שאין קבוע לו זמן
 אצא אינו דוחה... וכל קרבן שקבוע לו זמן בין קרבן צבור בין קרבן יחיד
 דוחה בו". ובה"י: כל קרבנות צבור קבוע זמנם לפיכך כולן דוחין בו".
 הרי, דמה שקרבנות צבור דוחין בגא (לא מצד זה שיש קרבנות צבור, כנ"א) אצא
 לפי שקבוע זמנם, ובאם לא הי' קבוע זמנם / מצד הענין ד"צבור" לא היו
 דוחין.
 אם אפשר לומר, דזה מה שצריך להטעם ד"קבוע זמנם" הוא - לפי שעי"ז
 מיתוסף בהענין והגדר ד"צבור". והיינו, דזה מה שבאם לא הי' קבוע זמנם
 לא היו דוחין הוא לפי שאז הי' חסר בהתכונה ד"צבור". אם נכוון?
 ויחידים צבורים (ואינן צבורים) ויחידים וצבורים יחד
 אהרן שטא
 אהרן שטא
 אהרן שטא

[לאחר אחש"פ, תשל"ז]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות אחש"פ:

"במה שנתבאר, שטעמו של ר' יאשי' שפסח דוחה שבת הוא מצד ענין ה"צבור" שבו – והגם שאיתא בגמ' (יומא נ, א) שזהו מצד שזמנו קבוע, הנה גם הענין דזמן קבוע הוא גדר של "צבור", כדמשמע בהקדמת הרמב"ם לסדר קדשים – לא תפסנו: ברמב"ם ה' ביאת מקדש פ"ד ה"ט: "כל קרבן שאין קבוע לו זמן אינו דוחה... וכל קרבן שקבוע לו זמן בין קרבן צבור בין קרבן יחיד דוחה כו"ו". ובה"י: "כל קרבנות צבור קבוע זמנם לפיכך כולן דוחין כו"ו". הרי, דמה שקרבנות צבור דוחין הוא לא מצד זה שהם קרבנות צבור, כי אם) לפי שקבוע זמנם. ובאם לא הי' קבוע זמנם – מצד הענין ד"צבור" לא היו דוחין.

אם אפשר לומר, דזה מה שצריך להטעם ד"קבוע זמנם" הוא – לפי שע"ז מיתוסף בהענין והגדר ד"צבור". והיינו, דזה מה שבאם לא הי' קבוע זמנם לא היו דוחין – הוא, לפי שאז הי' חסר בהכוונה ד"צבור". אם נכון?

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

[1] על מה שכתבו: "במה שנתבאר, שטעמו של ר' יאשי' שפסח דוחה שבת הוא מצד ענין ה"צבור" שבו כו"ו, כתב:

ו(להעתיק מתוש) כו"ב דמפורש בפסח – קרבן ציבור נקרא.

ואפילו חגיגת י"ד – והועתק בהקדמה הנ"ל

[2] סימן שני קווים תחת התיבות "כדמשמע בהקדמת הרמב"ם לסדר קדשים".

[3] על מה שכתבו (מל' הרמב"ם): "כל קרבן שאין קבוע לו זמן אינו דוחה" – סימן שני קווים תחת תיבת "כל".

[4] על מה שכתבו: "הרי, דמה שקרבנות צבור דוחין הוא לא מצד זה שהם קרבנות צבור, כי אם) לפי שקבוע זמנם" – מחק את מה שכתבו "הוא לא מצד זה שהם קרבנות צבור, כי אם) לפי ש", וכתב:

דמה שקרבנות צבור דוחין] צ"ל ג"ז התנאי (צדד) ז' [קבוע זמנם] וכמו דהעלם דבר

[5] על מה שכתבו: "אם אפשר לומר, דזה מה שצריך להטעם ד"קבוע זמנם" הוא – לפי שע"ז מיתוסף בהענין והגדר ד"צבור" – סימן בעיגול את התיבות "מיתוסף בהענין והגדר ד"צבור" – וכתב:

מהי השייכות זמן הקרבן – לגדר צבור!!! ואין לך ציבור גדול מכלל ישראל וכשנעלם דבר כו' חטאת הקהל הוא כנ"ל

[המענה נכלל בלקו"ש ח"י"ח ע' 104 ואילך].

מענה על שאלה,

בקשר עם מש"נ בההתוועדות דש"פ שלח, כ"ח סיון ה'תשמ"ב

זה נאמר בענין אין אנויות במעין
עט-יות-

השאלה הייתה אכן: פרט: בשנת
לפ"ק: ז' ז' וישו צרה בצמחא א"א
הפ' מתחיל ביום והל"ב.

ובאק"ש אהר"פ מוצי' זכא"ה,
אמר פי' י"ה הל"ב -

ובאק"ש אנויות המשך ה"ה והל"ב
גם העלויות היו צריכות להיות באופן
והל"ב.

17
ז"ה ה"ה
צמחא א"א
האזנה
למען אהר"פ
א"ה הל"ב
א"ה הל"ב
א"ה הל"ב

[לאחר ש"פ נשא, ש"פ שלח, כ"ח סיון ה'תשמ"ב]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ שלח :

"להנאמר בענין אין עניות במקום עשירות –

השאלה היתה עפ"י פרש"י בשבת קב, ב: לא עשו דבר בצמצום אלא הכל מתחלק
דיים והותר.

ובאם יש להזהר מדבר לבטלה, למה הי' "והותר".

ובאם כל עניני המשכן הי' והותר גם העגלות היו צריכות להיות באופן והותר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

סימן בעיגול את התיבות "עניני המשכן הי' והותר", וכתב:

!?

זה הי' באופן ובמדתו דהכנה (נדבת) המשכן

(ופשיטא שלאח"ז לא נשאר והותר לבטלה: והרי נקדש וכו')

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ח ע' 45 הערה 53].

מענה על שאלת המניחים,
בקשר עם מש"נ בהתוועדות דש"פ חיי שרה ה'תשל"ז

בס"ד.

נתבאר בהשיחה פרט"י בא לתרץ קושיה הבן חמש מדוע לא מצינו שאברהם פעל על הגר שמעשה הטובה כמו טפעל על ישמעאל, כדלקמן פרט"י פסוק ס". ולפנ"ז (לך סו, סו) - "תקבר בשיבה טובה", ופרט"י "בשרו שיעשה ישמעאל טובה בימיו", דהרי צ"ל בפסטות שהגר חזרה כבר לבית אברהם, שהרי בעל העקידה הי' ישמעאל בבית אברהם, כפרש"י (וירא כב, ג) "אח שני נעריו - ישמעאל ואליעזר" וא"כ היתה גם הגר בבית אברהם, כי בפסטות היתה עם ישמעאל ביחד ודאגה לכל עניניו, כמ"ש "ותקח לו אמו אשה" וכו'. וצ"ל בפסטות סגס סרה הפכימה לזה.

ובפרט לאחרי פטירת שרה, סאז סרה הסיבה ד"גרש האמה הזאת ואת בנה".

ובפרט לאחרי נישואי יצחק ורבקה, שכבר נבגן אברהם את כל אשר לו ליצחק (פרשתנו כד, לו ובפרש"י), ואיך כבר החשש ד"לא יירש בן האמה הזאת".

ועפ"י פרט"י (וירא כב, א) שישמעאל "הי' מתפאר על יצחק שמל בן י"ב שנה ולא צא מיחה", היינו שהתנאה על שהי' לו מס"נ לקיים מצוה - מובן שכבר לא הי' הענין ד"מצחק" (ע"א, ג"ע"וש"ד, כפרש"י סס כא, ס).

וא"כ מאחר שהגר היחה בבית אברהם - מדוע לא פעל עלי' שמעשה הטובה? וקושיא זו בא רס"י לתרץ להבן חמש.

ולא תפסנו: הרי פרט"י (פרשתנו כד, סב) "שהלך להביא הגר לאברהם אביו", ז.א. שהגר לא היתה בבית אברהם אלא הי' צריך להביאה ממקום אחר, וא"כ מהי הקושיא מדוע לא פעל על הגר שמעשה הטובה - הגר לא היתה בבית אברהם (כישמעאל)?

אולי היתה הכוונה שהא גופא קשיא, מדוע לא דאג להביאה אליו ולפעול עלי' שמעשה טובה - אבל אז אי"מ לאיזה ענין הובא זה שהגר היתה תמיד יחד עם ישמעאל ודאגה לכל עניניו?

אולי
היה
ענין
אחר
לדאגה
לגרה
בבית
אברהם
בזמן
שהגרה
בבית
אברהם
בזמן
שהגרה
בבית
אברהם

גם
אולי
היה
ענין
אחר
לדאגה
לגרה
בבית
אברהם
בזמן
שהגרה
בבית
אברהם

[לאחר ש"פ חיי שרה, כ"ז מרחשון, תשל"ז]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ חיי שרה :

"נתבאר בהשיחה שרש"י בא לתרץ קושית הבן חמש מדוע לא מצינו שאברהם פעל על הגר שתעשה תשובה כמו שפעל על ישמעאל, כדלקמן פרש"י פסוק ט'. ולפנ"ז (לך טו, טו) – "תקבר בשיבה טובה", ופרש"י "בשרו שיעשה ישמעאל תשובה בימיו",

דהרי צ"ל בפשטות שהגר חזרה לבית אברהם, שהרי בעת העקידה הי' ישמעאל בבית אברהם, כפרש"י (וירא כב, ג) "את שני נעריו – ישמעאל ואליעזר", וא"כ היתה גם הגר בבית אברהם, כי בפשטות היתה עם ישמעאל ביחד ודאגה לכל עניניו, כמ"ש "ותקח לו אמו אשה" וכו'. וצ"ל בפשטות שגם שרה הסכימה לזה.

ובפרט לאחרי פטירת שרה, שאז סרה הסיבה ד"גרש האמה הזאת ואת בנה". ובפרט לאחרי נישואי יצחק ורבקה, שכבר נתן אברהם את כל אשר לו ליצחק (פרשתנו כד, לו ובפרש"י), ואין כבר החשש ד"לא יירש בן האמה הזאת".

ועפ"י פרש"י (וירא כב, א) שישמעאל "הי' מתפאר על יצחק שמל בן י"ג שנה ולא מיחה", היינו שהתגאה על שהי' לו מס"נ לקיים מצוה – מובן שכבר לא הי' הענין ד"מצחק" (ע"א, ג"ע וש"ד כפרש"י שם כא, ט).

וא"כ מאחר שהגר היתה בבית אברהם – מדוע לא פעל עלי' שתעשה תשובה? וקושיא זו בא רש"י לתרץ להבן חמש.

ולא תפסנו: הרי פרש"י (פרשתנו כד, סב) "שהלך להביא הגר לאברהם אביו", ז.א. שהגר לא היתה בבית אברהם אלא הי' צריך להביאה ממקום אחר, וא"כ מהי הקושיא מדוע לא פעל על הגר שתעשה תשובה – הגר לא היתה בבית אברהם (כישמעאל)?

אולי היתה הכוונה שהא גופא קשיא, מדוע לא דאג להביאה אליו ולפעול עלי' שתעשה תשובה – אבל אז אי"מ לאיזה ענין הובא זה שהגר היתה תמיד יחד עם ישמעאל ודאגה לכל עניניו?!

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

[1] על התיבות: "דהרי צ"ל בפשטות שהגר חזרה לבית אברהם", כתב:

פשיטא שלא כיוונתי שהייתה בביתו ממש, כ"א שבטל המצב דגרש את האמה גו'

[2] סימן את מה שכתבו: "כי בפשטות היתה עם ישמעאל ביחד ודאגה לכל עניניו, כמ"ש "ותקח לו אמו אשה" וכו'. וצ"ל בפשטות שגם שרה הסכימה לזה", וכתב:

שמה מובן שהייתה בקירוב מקום. וגם ישמעאל בן לא בביתו ממש (עין פרש"י סוף הפרשה: עד שלא מת אברהם ישכון

[3] סימן בעיגול את התיבות "ולא תפסנו: הרי פרש"י", וסימן שני קווים תחת תיבת "פרש"י"; וכתב:

!!

הרי מכאן ראי' לחזק הנ"ל – דרש"י ממש"ך תנמ"י: קרוב לאותו באר כו' ושם הי' הבאר.

[המענה נכלל בלקו"ש חט"ו ע' 174 ואילך].

שער המכתבים

מכתבים לסב רבו של החתן הרה"ח ר' שמעון פוטאש ע"ה

פאטאש = סאלפארד
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

יום מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ח"י אדר תשס"ז
ברוקלין

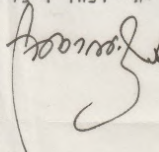
החיה אי"א נוי"נ כו'
מוה' שמעון שי'

שלום וברכה!
במענה על מכתבו מיום השלשי, בו כתב אודות מצב בריאותו
ובהנוגע למצב בריאות לבו.

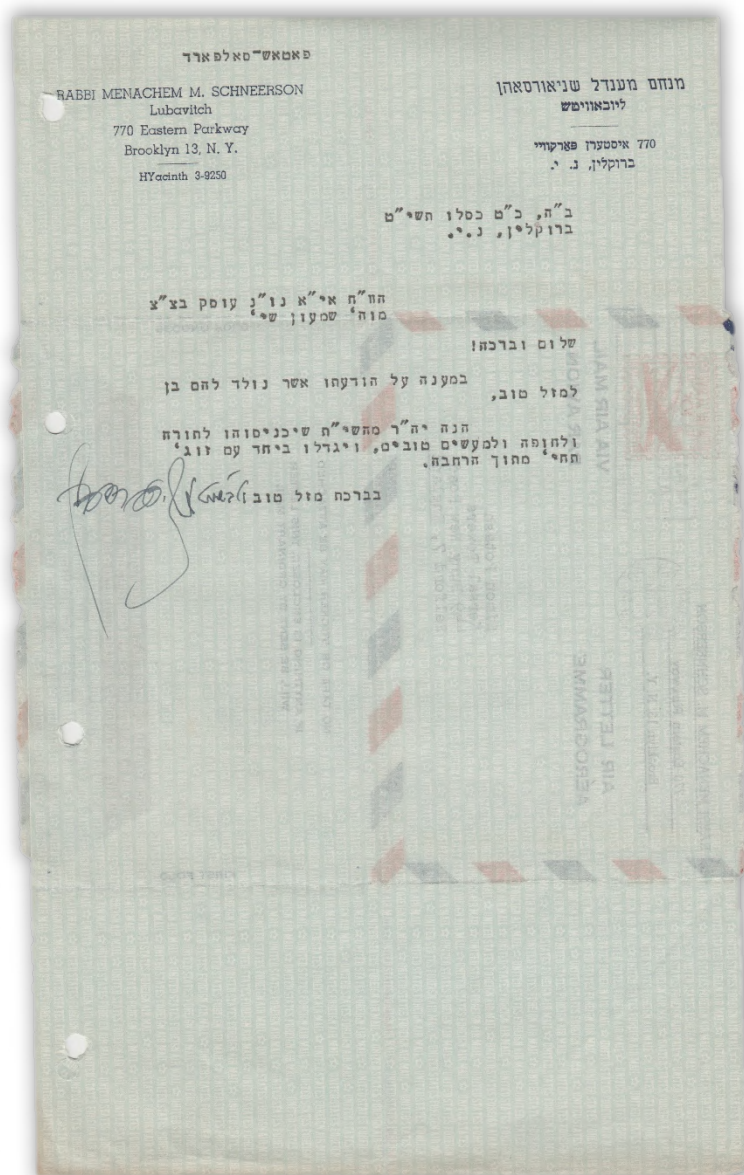
והנה ידוע מאמר רז"ל רמ"ה מ"ע כנגד רמ"ה אברים ושמ"ה מצוח
לא תעשה כנגד שפי"ה גידים, שהוכנו-שגוף הגשמי של איש הישראלי עניניו
ובריאותו בכלל, חלוצים בגופן הרוחני, היינו במקדמו ומצבו בעשיית מצוח עשה
ושמירת מצוח לא תעשה, אלא שמפני שנמצאים אנו בעולם, שברצון בורא העולם
נברא במדרגת החתונה, היינו בצורה גשמית והנהגתו בחיצוניות נראה לעיני
בשר שהוא מבעית, הרי לכמה דברים וענינים צריך להיות אחיזה במטע, למזה
סובן שאף, שבכלל, צריך לקיים הוראת החופא, מתאים למאמר רז"ל החורה נתנה
רשות לרופא לרפאות, הנה ביתד עם זה צריך להיות נגד עיניו תמיד האמת,
שבורא העולם הוא המהווה מקיים ומחיי' את כל אחד ואחד מהנבראים, ובפרט בני
אברהם יצחק ויעקב אשר עליהם נאמר בנים אתם לה' אלקיכם, ובהיותו = הש"ת
עם הטוב הרי מטבע הטוב להיטיב, ואין כל מקום לדאגה חיו, והעבודה יכולה
להיות בשמחה גדולה וגם אמיתית,

וככל הדברים האלה הוא בהנוגע גם אליו, שנכון יהי' לבו בשוח
אשר לבו ער הוא לד' לתורתו ולמצותיו ובמילא יאריך ימים ושנים בנעימים, אלא
שכדי לשרבות בברכות השי"ת והצלחתו צריך להרבות בצדקה אל הזולת, בצדקה
כפשוטו בממונו, ובצדקה כשמעו-במרתת הגוף ובהשפעה על הזולת לקרבו לחורה
ומצותי', ואין לך דבר העומד בסני הרצון.

מובן שיכול לכתוב אלי בכל עת משהו והצורך, והשי"ת יזכה ויצליחו
שיהי' חוכן מכתביו שמחש' הן ברוחניות והן בגשמיות.

ברכה לבשו"ם בכל האמור

א. אודות מצב בריאותו

פאטאש"סאלפארד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYachin 3-9250

מנחם מענדל שניאורטאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ם כסלו תשי"ט
ברוקלין, נ. י.

הה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' שמעון ש"י

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן
למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ה שיכניסוהו לחורג
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביהר עם זוגי
ותהי' מחוך הרחבה.

Handwritten signature in blue ink

בברכה מול טוב (קמא) יוסף

ג. ברכה לקראת הולדת דוד זקנו של החתן הרה"ג דוד פוטאש

פאָטאָש-טאל פאר דר
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן שאַרקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ז אדר ה'שי"ט
ברוקלין

הו"ה אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' שמעון שי'

שלום וברכה!

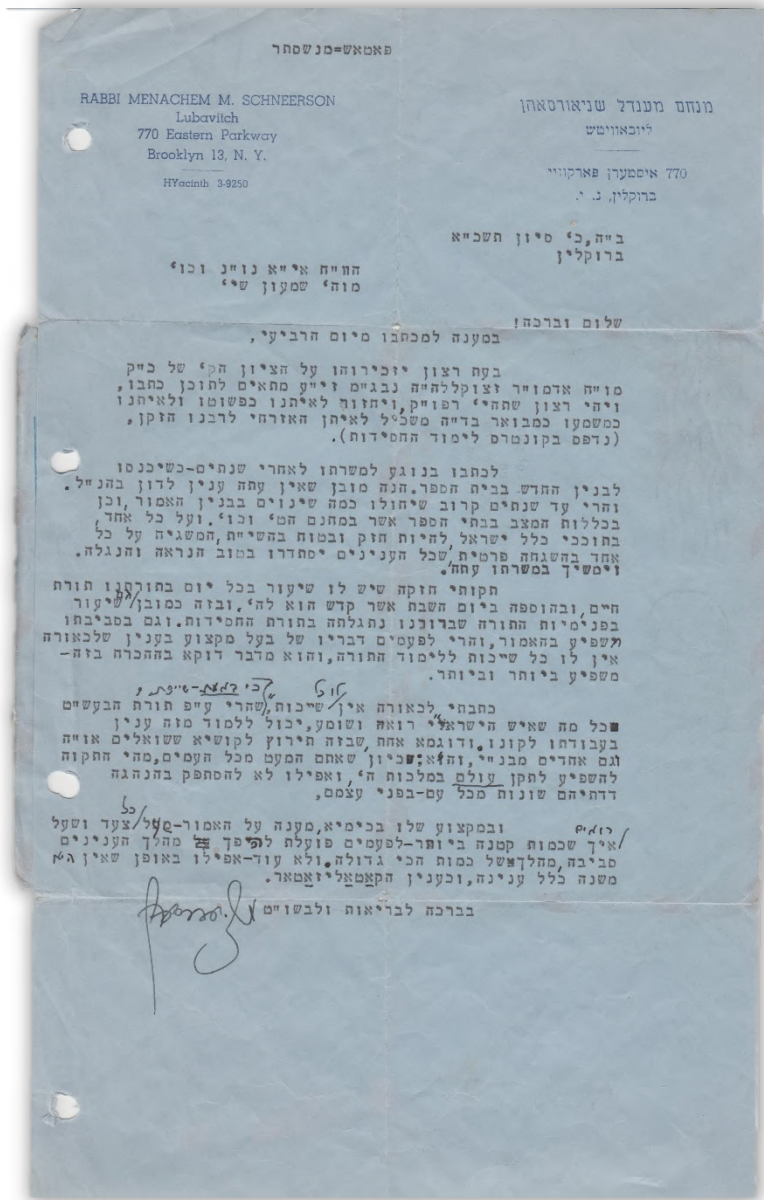
במענה על הודעתו ע"ד הכנסת בנו אפרים זלמן
שי' לגיל מצוה,

הנה יה"ר מהשי"ה אשר מבן שלש עשרה למצוה
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק ה'),
ויזסיף החמדה ושקידה בלימודו בחורו, בחורו הנגלה וכן
בחורה החסידות, ויהדר בקיום המצוה. והשי"ה יצליחו
להיון חסיד ירא שמים ולמדן

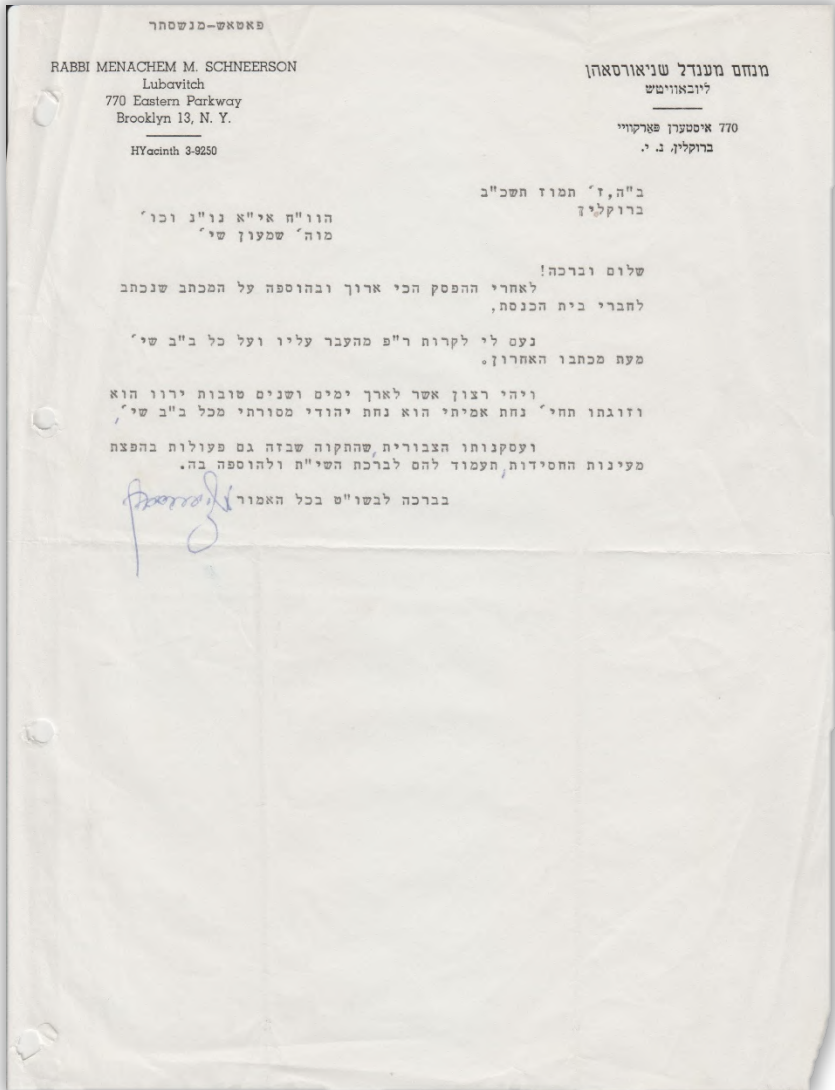
וירוו מהם רוב נחה אמי'ה, נחה חסידותי.

בברכה
Menachem Schneerson

ד. ברכה לבר מצוה של סב החתן

ה. מכתב אודות בריאותו, מצב הצינור - השיעורים בחסידות - שבעירו
מנטשסטור, הוראה בעבודת ה' מכימיה (שהיה המקצוע שלו) - כמות קטנה פועלת
על כמות גדולה.
(כ"ק הוסיף תיבות: "לו כל", "כי באמת שייכת לו", "שעל כל", "רואים")

ו. מכתב אודות בית הכנסת חב"ד במנצ'סטר "עדת ישראל" שבו שימש

כגבאי בית הכנסת

פאטאש-סאלפארד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

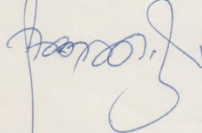
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ. י.

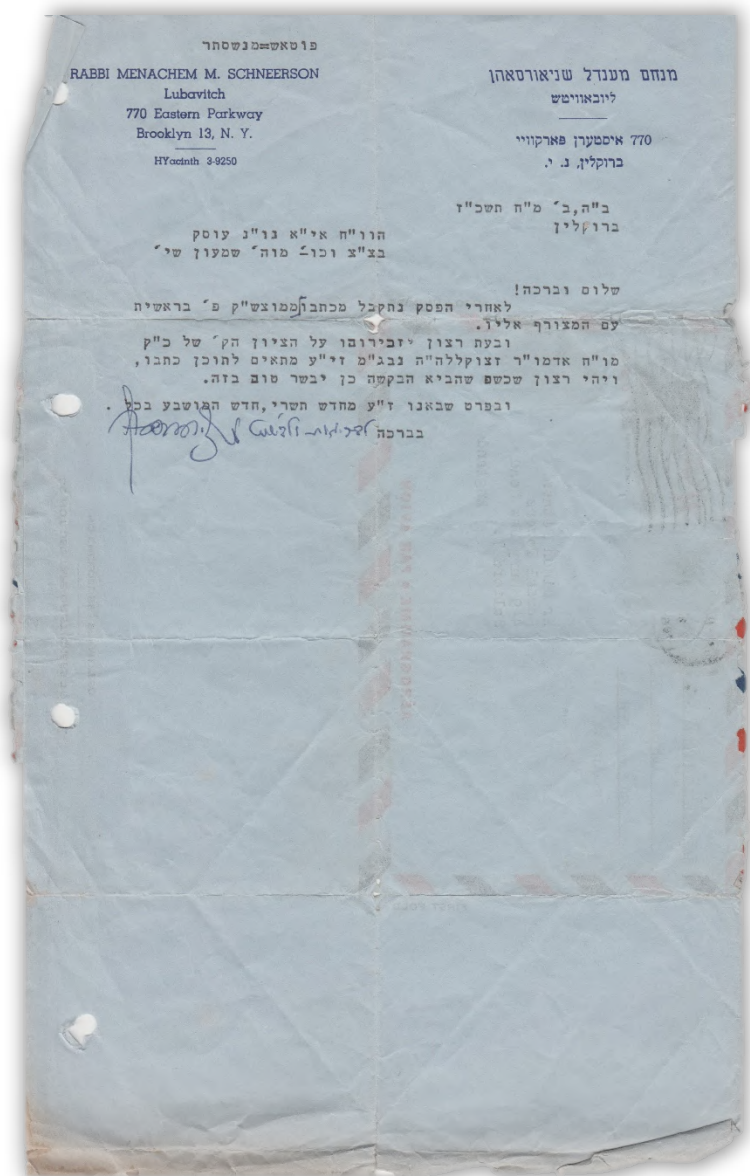
הו"ת אי"א נו"נ וכו'
מוה' שמעון שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתמה
טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

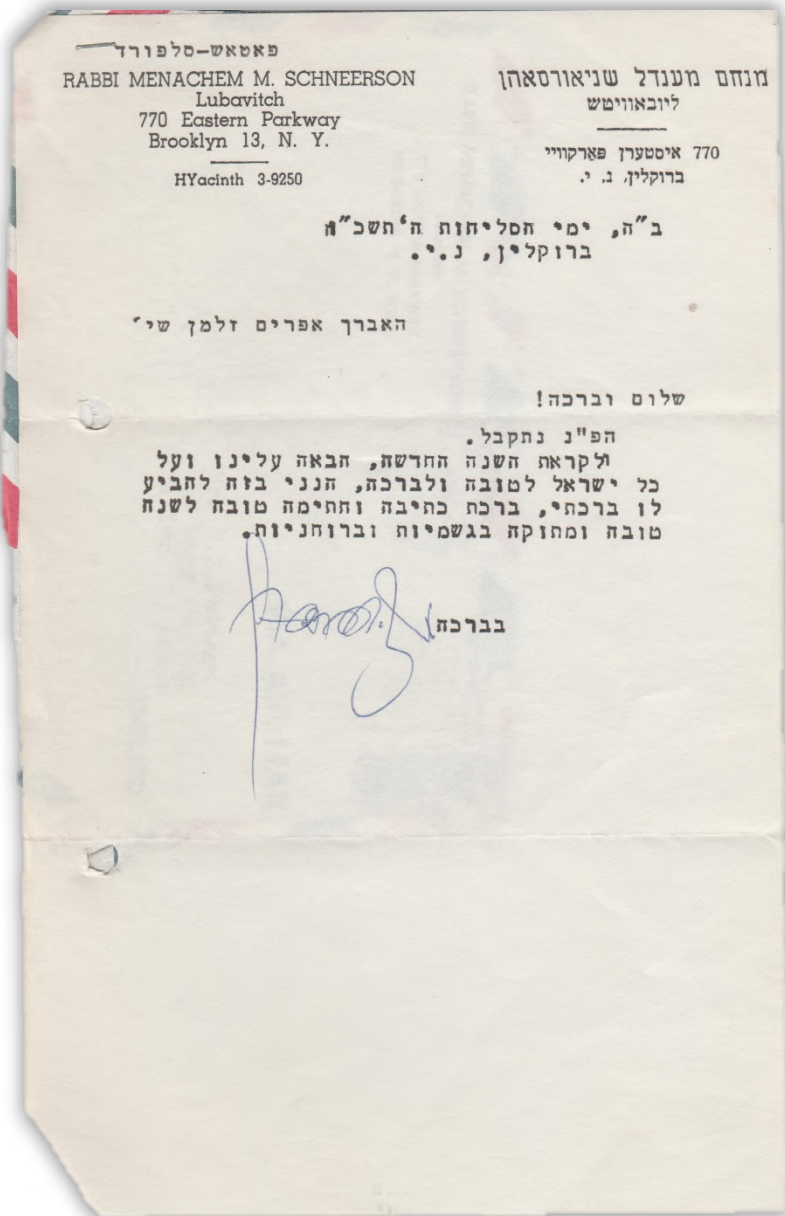
דניאל בברכה

ז. ברכה לשנה טובה
(כ"ק הוסיף: "בכבוד ו")

ח. מכתב האחרון כמה חדשים לפני פטירתו
(כ"ק הוסיף תיבת: "לבריאות ולבשו"ט")

מכתבים לסבו של החתן הרה"ח ר' אפרים זלמן פוטאש שיחי'

א. ברכה לשנה טובה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

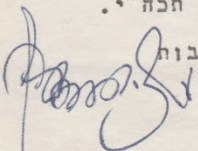
ב"ה, י"א תמוז, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ
מו"ה אפרים זלמן שי

שלום וברכה:

באיחור זמן רב קבלתי מכתבו עם היריעה
המבהילה ע"ד פטירת אביו, יבלח"ט.

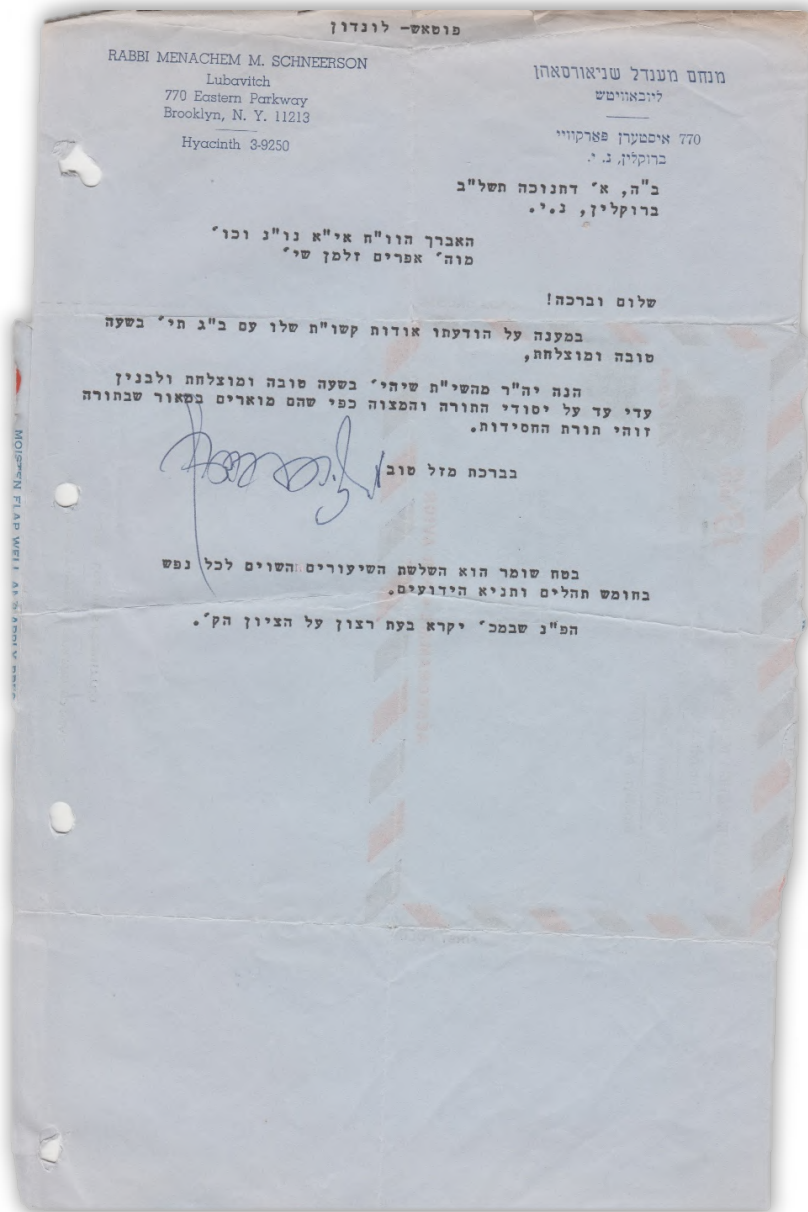
נייהי רצון שמכאן ולהבא לא ידען מכל צער
ועג"נ ח"ו, והוא ואמו וכל בני המשפחה-שי'
אך טוב בטוב הנראה והנגלה ימצאם חכה"י.

בברכה לבשורות טובות
ובברכה חג הגאולה

ז"ע הוצאנו לאור קונטרס מאמרי דא"ח מכ"ק
מו"ח ארמו"ר נשיא ישראל בקשר עם חג גאולתו
די"ב"י"ג תמוז. ותקותי חזקה שהוא ואחיו שי'
ילמדוהו בעיון המתאים, וזה יוסיף בעילוי
נשמת אביהם ז"ל.

ב. לאחר פטירת אביו וצירף קונטרס יב תמוז והורה ללמוד עם אחיו

ג. ברכה עם בואו לקשרי שידוכים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשל"ב
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה אפרים זלמן שי'
ווג' תי'

שלום וברכה!

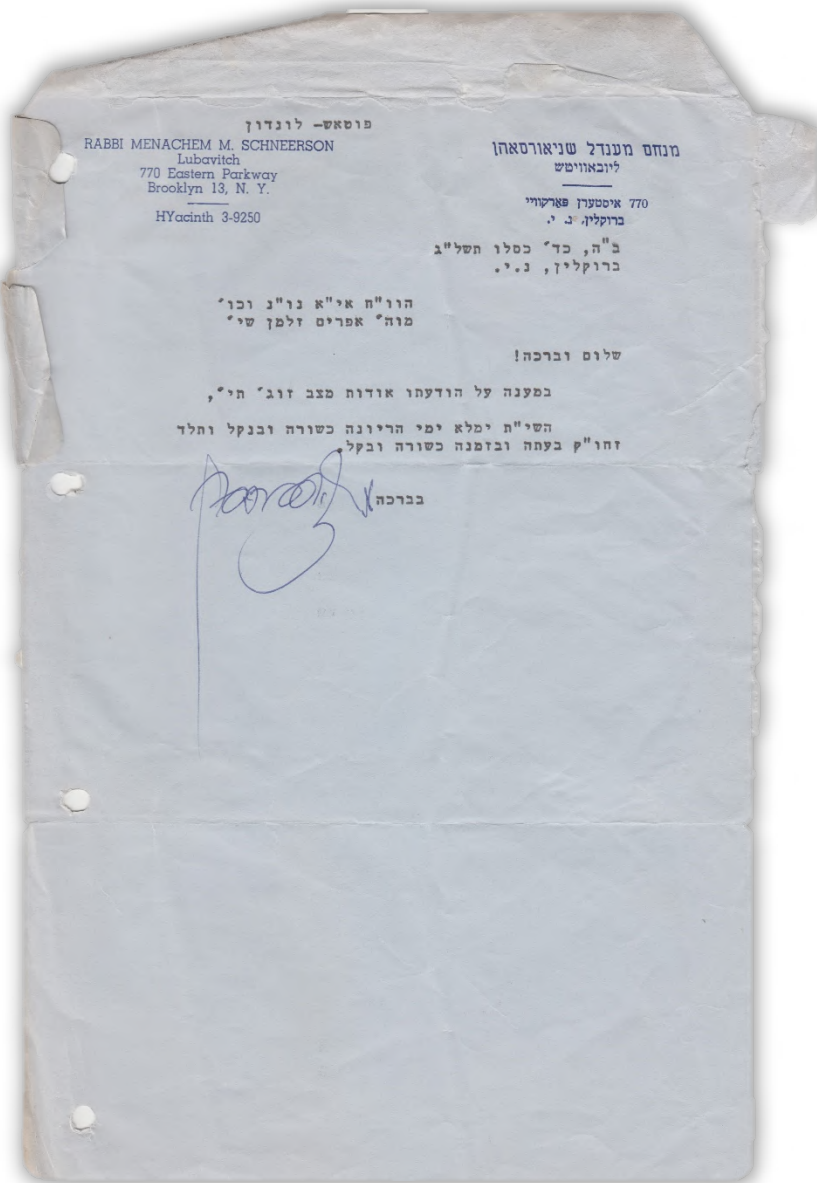
בנועם הנני לאשר קבלת מכתב הברכה.
ות"ח ה"ח עבור הברכות והאיחולים.

וכבר מלתי' אמורה, שכל המברך מהברך מה' המבורך על פי
הבטחה לאברהם אבינו, ואברכה מברכיך, בהוספת מרובה על העיקר,
מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

ולקראת חג הפסח, זמן חירותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל
לשובה, ברכתי שלווח לחג הפסח כשר ושמה ולחירות אמתית, חירות
מכל ענינים המבלבלים, ובפרט המבלבלים בעבודה ה' משמחה ובטוב
לבב.

בברכה

ד. לאחר שכתב מכתב ליא ניסן שנת השבעים

ה. ברכה לפני הולדת אבי החתן ע"ה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, מוצאי שבת, ב' דר"ח אדר ראשון
שנה השביעית, ה'תשל"ג.
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה אפרים זלמן שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"א שבט והקודמיו והפ"נ שבהם יקראו עה"צ
הק'. כבר נדבר כמה פעמים במשך השנה ע"ד נקודה המיוחדת של שנה זו -
שחוכנה וכמה מעניני קשורים ביום השבת:

כל השנה כולה - שנה השביעית - עלי' נאמר שבת שבתון ירי' לארץ
שבת להוי',

ראש השנה, שבו נידונים ונקבעים מאורעות כל ימי השנה - חל להיות
בשבת,

ר"ה לדא"ח אשר הנחילונו אבותינו הק' זבוקלה"ה נ"ע זי"ע והיא
היא תורה הבעש"ס ז"ל - יס כסלו - חל להיות בשבת,

יום הסחלקות של נשיא דורנו - כ"ק מו"ח אדמו"ר - יו"ד שבט - חל
להיות בשבת,

ובהיותה שנה מעוברת - הרי ראש ותחלת חדש העבור - חל להיות בשבת.

והנה ענין העיבור בכללותו - שעל ידו משלימים את החסר (במספר הימים -
ביחס לשנת החמה) במשך שנים שעברו וגם מוסיפים כמה ימים על ימי שנת החמה.

ענין יום השבת הוא - מנוחה ועונג וכמש"נ וקראת לשבת עונג וכל פעולות
האדם בו ועניניו ה"ה מתוך עונג ובאופן דעונג.

וה"ר שכהנ"ל יעורר את כאו"א, בחוככי כלל ישראל, ועד שיצליח למלאות
את כל החסר במשך כל ימי חייו ולהשלימו ולהוסיף עליו, הלוך והוסיף ואור

וע"פ הציווי להלך אחר מדותיו של הקב"ה שמהם: וצדקתך אלקים עד מרום
גו' ומתהומות הארץ גו',

להאיר בעניני מרום (תומ"צ) ובעניני ההוים (עוה"ז הגשמי והחומרי ממש
סאיך תחתון למטה ממנו),

ולעשות כ"ז מתוך מנוחה ועונג אמתיים,

עדי. בזכה בקרוב ממש לגאולה האמתית והשלימה עלי' נאמר: בשו"ב נחת
חושעוץ.

ברכה
(Handwritten signature)

ו. מכתב כללי פרטי, בענין: ר"ה וכו' חל בשבת, ושנת העיבור

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, תחילת חודש תמוז, חודש הגאולה, ה"תשל"ד
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ כו'
מו"ה אפריט זלמן שי'

שלום וברכה!

נתקבל המכתב *מאת הרב משה יעקב* ובעמדתו לפני ימי הגאולה יב- יג תמוז, גאולה כ"ק מו"ה אדמו"ר,
ובלשונו:

לא אותי בלבד גאל הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי
תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש
ישראל (מבלי החשב במצבו הפרטי בשמירת וקיום המצוות) לבו תמים עם
ד' ותורתו,

ועל פי החמש במכתבו האמור - ברכה וחיוזק לב כאו"א "להוסיף אומץ בהרבצת
תורה והחזקת היהדות",

הרי זה מזכיר ומעורר עוה"פ בהענין אודותו הי' הדיבור של חיבה ושל
חובה מצוי במשך שבועות האחרונים - ענין המשת המבצעים: מבצע תורה, מבצע
תפלין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה ומבצע ספרי קדש בכל בית. ולא נצרכה אלא,
כנ"ל, לחוספת התעוררות וזריזות יתרה ביתר שאת ויתר עז כפולה ומכופלת
למעלה מעלה מבשאר ענינים,

שהרי בכל עניני תורה ומצותי' גדולה מעלת הזריזות, כנאמר ונשנה בדברי
הז"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה כו',

על אחת כמה וכמה בחמשת הענינים המוזכרים לעיל, אשר כלליים הם, כאו"א
מהם מגנא ומצלא, בכאו"א מהם - כל יום ויום דיו שיפקיע את עצמו, שמוז מובן
איך שצ"ל בכל יומא ויומא עביד עבידהי'.

וכמו שאחא מהוראות ימי הגאולה הבע"ל היא שכשיהודי מחליט בתוקף המהאיכ
בעניני תורה ומצותי', הקב"ה עוזרו לקיים ההחלטה בפועל למרות כל המניעות
ועיכובים, וכמו שראינו אשר בעל הגאולה התגבר על ההתנגדות של כו' ונצח ועד
אשר, ונהפוך הוא, שע"י המאסר שנשתיים בגאולה נתוסף יום אשר "ראוי הוא"
ומסוגל לקובעו ליום התועדות והתעוררות לחיוזק החורה והיהדות בכל אתר ואתר
לפי ענינו",

מכל שכן בתקופתנו ובמקומות שאין התנגדות כלל וכלל, או - רק התנגדות
הכי קטנה ובודאי שאינה בערך כלל להתנגדות שהיתה לבעל הגאולה בימים
ההם בזמן הזה,

כי לאחרי שפתח בעבודה האמורה, הרי על ידי פתיחה זו סלל דרך לכל אחד
ואחת לעשות מעין האמור, בחיוזק התורה והיהדות ובאופן דמוסיף והולך ונתון
התלהבות ואור וחי'.

ח. מכתב כללי פרטי, בענין: ההתעסקות במבצעים וההוראה מי"ב תמוז
(כ"ק הוסיף: "והפ"נ שיקראו על הציון")

- ב -

כולל גם - ועיקר - להשפיע על הזולת ובהסביבה כולה, שממנו יראו וכן יעשו רבים, וגדול זכות והצלחה העוסק עם הרבים והצבור כמפורש בדברי חז"ל, ועי"ז גם מרבים השלום, כלי מחזיק ברכתו של הקב"ה, כולל קיום היעוד: ונחתי שלום בארץ גו' ואולך אתכם קוממיות.

בברכת הצלחה בכל האמור
ומהוך שמחה וגאולה מכל
דברים המונעים בזה ומבלבלים
ובברכה חג הגאולה.

ובלשוננו: במכתב מט"ו סיון התרפ"ח (בסה"מ תש"ח, ע' רסג). בשם ישראל יבונה:
ואינו עיקר שמו (ראה מפרשים ריש נדרים. ובכ"מ). מכלי החחשב. וחורתו: יראה
רמב"ם הל' גירושין ספ"ב. לבו תמים: כמש"נ (שה"ש ה"ב) אני ישנה (בגלותא
זח"ג צה, א) ולבי ער (ראה לקו"ת שה"ש לר, א. לה. ב. ובכ"מ). המבצעים: להעיר
מס' ערה"כ (לבעה"מ סדה"ד) ובס' קה"י: בצע אותיות השניות דאברהם יצחק יעקב.
ומצינו למעליותא: מצוה לבצוע (סנה"ו, ו. ב.). תורה: דמגנא ומצלא (סוטה כא, א).
וראה סיום המשך מים רבים, חרל"ו. קונטרס עה"ה בתחלתו. תפלין: דע"י הש"ר
ויראו ממך (ברכות ו, סע"א), ותש"ר זקוקה ל(הקדמת) תש"י (מנחות לו, סע"א).
וראה תורה הבעש"ט על מרז"ל תפלין דמארי עלמא (סה"ש קץ ה"ש"ת ע' 133).
מזוזה: שע"ז ה' ישמר צאתך ובואך מעזה ועד עולם (זח"ג רסג, ב). ובירוש'
פאה פ"א ה"א דאמר רבי לארטבון תפצין ותפצי לא ישוון בה. וראה ההוספה בשאלות
קמה. ועייג"כ בכתיבי האריז"ל (סידורו בתחלתו סוף כוונת המזוזה הבן קרוב לסופו.
ש' ההידמות ד"ו בכניסת המוהיז. בתחלתו ובסופו) דמציל פיצה"ר, לא ישלוט השטן
בבית, הבית ינצ' משדים ורוחות רעות, מגין מן המזיקין, מבריה את הקליפות, אין
נאחזת (ינקו) שם. צדקה: עפמס"ע בתנחומא משפטים טו; והחית אותו חייך כו'.
וראה סידור (עם דא"ח) עה"פ צדיק הוי". קונטרס יט"כ תש"ט. ספרי. בית: ראה במדב"ר
ר"פ קורח: בית מלא ספרים, ובאוה"ת (ע' תרסב) ע"ס דאצילות. ורזינות. מעלה: אגה"ר
סוס"ז. וראה ליקוטי לוי יצחק בהערות לשם. ובשנה. כו': אגה"ק סכ"א. כלליים הם:
התורה (ספרי קודש) כוללת כל המצוות וה"ת כנגד כולם. תפלין הן לשעבוד המוח והלב
(שו"ע אדה"ז חאו"ח סכ"ה סי"א). מזוזה כוללת כל המצוות (סידור שער החנוכה רעה, א).
צדקה שקולה כנגד כל המצוות ובכל תלמוד ירושלמי היא נקראת מצוה סתם (תניא פל"ז).
ובאו"ת להה"מ ס"פ ראה: הדבק במדותיו ר"ל מה הקב"ה משפיע אף אחת ההי' משפיע
(עד"ז - באגה"ק סי"ז). שביהודי מחליט בתוקף כו' הקב"ה עוזרו לקיים כו' למרות
כו': וי"ל שגהו מש"נ (תהלים עג, כח): שהי באר' הוי' מחסי לספר כל מלאכותיך.
ראוי. ענינו: מכאב הנ"ל. ולאחרי שפחה. דרך לכל אחד: "דכאשר פתח הצינור ונמשך
כו' עי"ז ביכולת כאו"ל כו' "סד"ה כי כאשר השמים, תרע"ח). בדברי חז"ל: אבות
פ"ב, מ"ב. ובכ"מ. ד"ה עשרה שיושבים תרפ"ח (בסה"מ סם). השלום. הקב"ה: ראה עוקצין
בסופה. ונחתי. קוממיות: בחוקותיו כו, ו-יג. קוממיות: בקומה זקופה (תיב"ע
והו"כ, הובא בפרי"ש"י סם).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה שבט, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה אפרים זלמן שי'

שלום וברכה!

מאשר אני קבלת הפ"ק^{המכ} והשי"ח ימלא משאלות לבבו לטובה ולברכה.
וכיון שההנהגה בחיי היום-יום מתאים לרצונו של השי"ת זהו הצנור
והכלי לקבלת ברכות ה", הרי מובן שכל הוספה בעניני תורה ומצוות מוסיפה
בברכותיו בכל המצטרף, אף על פי שציוויי ה" מוכרח לקיימם מצד עצמם גם
שלא על מנת לקבל פרס.

ובענין שהזמן גרמא, בקשר ליו"ד שבט, יום ההילולא של כ"ק מו"ח
אדמו"ר, שעל ציון שלו יזכירוהו בחפלה, בודאי שעל כאו"א מאתנו להתבונן
איך שבעל ההילולא הקדיש ימי חייו להצוקת והפצת התורה והיהדות, בלי פשרות,
ובמסירת נפש ממש. ומעשה עיקר, שהתבוננות תביא להוספה בהתאמצות כאו"א
ללכת בדרכיו, ובפרט שבעל ההילולא עומד לימינם של כל ההולכים באורחותיו
וממשיכים בפעולותיו, וברכתו מלוה אותם להצליח בזה וגם בעניניהם הפרטיים,
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה עוה"פ להולדת הבן שליט"א ויגדלוהו ביחד עק זוג' תי' לתוחומע':
מתוך הרחבה.
ובברכה להצלחה ולבשורת טובות
בכל האמור

בטח שומר על שלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא,
ועכ"פ יעשה כן מכאן ולהבא.

כן בטח משתתף (וישתתף ביתר שאת) בהמצעים, וה' יצליחם.

ט. מכתב כללי פרטי, עם תוספת ברכה להולדת הבן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, בין פורים קטן לפורים גדול,
ה"תשל"ו. ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אפרים זלמן שי'

א"ע מ"י

שלום וברכה |

מכ" נתקבל, ויהי רצון שיבשרן טוב בתוכנכם,

ובפרט שנמצאים אנו כעה בימי חודש אדר - ובשנה זו, שנת עיבור,
הרי שני חדשי אדר - שמרבים בהם בשמחה, ושנקודתם, בלשון המגילה, "ליהודים
היתה אורה ושמחה וששון ויקר". וידוע פירוש רבותינו ז"ל, **נוסף** על פשוטו
של מקרא: "אורה - זו תורה כו' ויקר - אלו תפלין", שהוקשה כל התורה
(ומצותי') לתפלין.

ושני הפירושים עולים בד בבד, כי התורה ומצותי', נוסף על העיקר
שהם ציווי השי"ת, הרי הם גם כן הצנורות והכלים לקבלת ברכות ה' בגשמיות
וברוחניות גם יחד.

ומובן שנכלל בהאמור קיום מצות ואהבת לרעך כמוך, כלל גדול בתורה
- הזכות והחובה על כל או"א להיטיב לזולתם בטוב האמתי על ידי הפצת התורה
ומצותי' ככל אשר ידם מגעת.

בברכה לימי פורים שמחים ומוצלחים
ולבשורות טובות בכל האמור

יו"ד. מכתב כללי פרטי, בענין חודש אדר מרבים בשמחה
(כ"ק הוסיף: "וזוגתנו תי")

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מחנה מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, תחלת תמוז, ה'תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ
מו"ה אפרים זלמן שי
1975

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ" מיום כ"ה סיון והקודמיו.

לרגל מלאות יובל שנים מעת פרסום המאמר דא"ח ד"ה עשרה שיושבים
ועוסקים בחורה שכינה שרוי' ביניהם

עם המכתב המצורף עמו

- מכ"ק מו"ח אדמו"ר "אשר שלח להגיגת יב תמוז הראשונה - בשנת תרפ"ח",
הו"ל עוה"פ - בצירוף מאמרו דא"ח ד"ה זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה
בו,

שאמרו "בסעודת הודאה, י"ב תמוז, תרפ"ח".

ומצו"ב - ובודאי יפעול הקונטרס פעולתו, שילמדו אותו כל אלה שיגיע
אליהם והמושפעים שלהם - שליט"א,

והלימוד יביא לידי מעשה בפועל, ובפרט - בהענינים אודותם מדובר
במכתב הנ"ל.

והשית"ת ימלא ברכות צדיק, כ"ק מו"ח אדמו"ר, לכאו"א כמפורט בהמכתב
ועד לסימוכו וחותמו שם "ועינינו חחזינה בהרכת קרן התורה, קרן ישראל",
ויקויים היעוד אשר הא-ל עושה פלא ירם קרן משיחו - בגאולה האמתית
והשלימה ע"י משיח צדקנו.

בברכת הצלחה בכהנ"ל
ובברכת חג הגאולה

רבות - ובפרט באיכות - מדובר בהקונטרס אודות אמירת תהלים. ולכן
באה בחותמו - הוספה - מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר ע"ד אמירת תהלים בכל יום,
ועוד וקובע ברכה לעצמו - מאמר רבנו הזקן (שנמצא זה עתה באחד הביכלאך)
אודות "לומר הקאפיטל שלו".

יא. מכתב כללי פרטי
(כ"ק הוסיף: "עוסק בצ"צ כו", "וזוגתו")

פאטאש - לונדון

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יו"ד אדר תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אפרים זלמן שי'

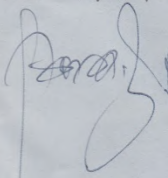
שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו
הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים,
ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א') נשים במאי זכייין באקרוי' כו'
באחנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

יב. ברכה להולדת בת

יג. ברכה להולדת בן

פאפאש- לונדון
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, טז' אדר תשל"ד
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' אפרים שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביהד עם זוג' חי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מחוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגו
הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים,
ע"פ מרז"ל (ברכיה יז' א) נשים במאי זכין באקריו' כו'
באהנוי' כו' ונטהין כו'.

בברכת מזל טוב

יד. ברכה להולדת בת

לזכות

החתן הרה"ת מנחם מענדל

והכלה המהוללה מ' גאלדא ליבא

פוטאש

שיחיו

•

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה